

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Václava Trajera, a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **JUDr. M. M.**, narozený X
bytem X
zastoupený JUDr. Janem Žákem, advokátem
sídlem Anny Letenské 7, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **předsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem**
sídlem Národního odboje 1274, 400 92 Ústí nad Labem

o žalobě proti rozhodnutí žalované o udělení výtky ze dne 17. 3. 2023, č. j. Spr-p 560/2023

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalované předsedkyně Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 3. 2023, č. j. Spr-p 560/2023, jímž byla žalobci udělena výtka podle § 88a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“), a to za nerespektování Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

závazného právního názoru nadřízeného soudu ve třech specifikovaných případech. Žalobce se současně domáhal toho, aby soud uložil žalované povinnost nahradit mu náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce úvodem podané žaloby konstatoval, že byl napadeným rozhodnutím o udělení výtky zkrácen na svých právech, resp. byla závazně, autoritativně a negativně dotčena jeho právní sféra. Podanou žalobu tak žalobce považoval za přípustnou.
3. Následně žalobce poukázal na znění § 88a zákon o soudech a soudcích, přičemž konstatoval, že mu mělo být před konečným rozhodnutím poskytnuto právo, aby se k věci v rámci řádného a formálního procesu vyjádřil a navrhl důkazy pro svá tvrzení. Současně měl být žalobce seznámen s tím, jaké konkrétní nedostatky v práci jsou mu kladeny za vinu, a na základě jakých důkazů byly tyto poklesky shledány.
4. K tomu žalobce zrekapituloval, že byl dne 22. 2. 2023 prostřednictvím e-mailu požádán, aby se dostavil dne 1. 3. 2023 ve 13:00 hod. do kanceláře žalované „projednat několik záležitostí“. Poté, co se uvedeného dne dostavil do kanceláře žalované, byl ústně seznámen s výsledky Zprávy o provedené kontrole spisů ze dne 17. 2. 2023 (konkrétně se jednalo o spisy vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012, 12 C 309/2019 a 17 C 131/2016), přičemž již na začátku projednání dané zprávy bylo žalobci zakázáno vyjadřovat se ke správnosti právních názorů vyšších soudů, které měly dle napadeného rozhodnutí žalobce zavazovat. Písemné znění Zprávy o provedené kontrole spisů ze dne 17. 2. 2023, ve které byly vylíčeny rozhodné skutkové okolnosti, žalobce obdržel e-mailem až dne 17. 3. 2023.
5. V nadepsaných souvislostech žalobce poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, z něhož dle jeho názoru vyplývá, že předpokladem pro udělení výtky je možnost předešlého „slyšení“ dotčené osoby, v němž se může vyjádřit k vymezenému skutku. V případě předmětného řízení však bylo žalobci znemožněno se ke skutku vyjádřit, a to nejen výslovným zákazem zpochybňovat správnost právních názorů vyšších soudů, ale především tím, že žalobce neměl žádnou možnost se seznámit s rozhodnými skutkovými okolnostmi v dotčených soudních spisech, a neměl tak žádnou možnost připravit se na projednání. Ve věci žalobce tak jeho slyšení spočívalo v tom, že mohl pouze bezprostředně reagovat – tj. bez jakékoliv možnosti přípravy – na ústní tvrzení přednesená ze Zprávy o provedené kontrole ze dne 17. 2. 2023, k níž neměl do doby vydání napadeného rozhodnutí žádný přístup. Žalobce doplnil, že si je vědom toho, že písemná forma pro řízení o udělení výtky (ani pro výtku samotnou) není zákonem požadována. Jestliže se však v řešeném případě jednalo o natolik rozsáhlou a složitou problematiku, že shromáždění podkladů trvalo několik dnů a vylíčení rozhodných skutečností bylo v rozsahu 11 stran textu, přičemž žalovaná měla tyto skutečnosti v písemné podobě k dispozici, pak bylo dle žalobce zřejmé, že neposkytnutí těchto informací žalobci vedlo ke znemožnění jeho přípravy na slyšení, a tedy i obhajoby při projednání věci.
6. Dále žalobce namítl, že mu žalovaná udělila výtku, aniž by uvedla skutkové okolnosti, z nichž bylo možné dovodit, že nedošlo k uplynutí subjektivní lhůty pro zahájení správního řízení. K tomu žalobce odkázal na § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 7/2002 Sb.“), dle kterého musí být návrh na zahájení kárného řízení podán nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu, nejpozději však do 3 let ode dne spáchání Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kárného provinění. Zmínil také, že byt žalovaná respektovala, že se § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. vztahuje nejen na kárné řízení, ale i na udělení výtky, rozhodné skutkové okolnosti pro počítání subjektivní lhůty zcela pominula. V napadeném rozhodnutí tudíž dle žalobce absentuje jak uvedení data, kdy (a jak) se žalovaná dozvěděla o skutečnostech týkajících se vytýkaných nedostatků, tak zdůvodnění, že subjektivní šestiměsíční lhůta do zahájení řízení neuplynula, a řízení tedy bylo možné zahájit. Z napadeného rozhodnutí je přitom podle žalobce zřejmé, že dne 17. 2. 2023 byla JUDr. Pastrňákem, místopředsedou Krajského soudu v Ústí nad Labem, provedena prověrka konkrétních spisů přidělených k rozhodnutí žalobci, v nichž bylo shledáno nerespektování závazného právního názoru. Zcela však absentuje informace o tom, kdy se žalovaná dozvěděla o skutečnostech, na základě kterých prověrku nařídila, když z okruhu prověřovaných spisů je dle názoru žalobce zřejmé, že se nejednalo o náhodný výběr, a výsledek prověrky tak nemohl být okamžikem, kdy se žalovaná dozvěděla o skutečnostech stran vytýkaných nedostatků. Dle informací žalobce totiž nejpozději na počátku srpna roku 2022, kdy byl Krajskému soudu v Ústí nad Labem doručen spis vedený Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, byly vedení krajského soudu avizovány skutečnosti, které byly rozhodné pro zahájení daného řízení. S ohledem na to žalobce namítl, že bylo předmětné řízení zahájeno po uplynutí šestiměsíční lhůty stanovené v § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb.

7. Žalobce poté popsal, že mu napadeným rozhodnutím bylo vytknuto nerespektování závazného právního názoru ve třech případech, a to ve věcech vedených Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019 – žalobce nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu, kterým mu mělo být zakázáno nahrazovat aktivitu účastníka řízení vlastní iniciativou, pod sp. zn. 12 C 340/2015 – žalobce polemizoval se závazným právním názorem odvolacího soudu a v otázce určitosti smlouvy o rezervaci měl úmyslně nerespektovat závazný právní názor odvolacího soudu, a pod sp. zn. 17 C 11/2012 – žalobce neměl respektovat závěr Nejvyššího soudu, podle kterého měl ve věci rozhodnout podle § 107 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nikoliv dle § 107a o. s. ř.
8. Pokud se jedná konkrétně o případ vedený Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019, k němu žalobce nejprve obsáhle popsal průběh soudního řízení, přičemž konstatoval, že má za to, že ve zrušujícím usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 Co 31/2021-73, žádný konkrétní závazný právní názor uveden nebyl. Odvolací soud dle žalobce pouze odkázal na všeobecně známou zásadu občanského soudního řízení, a to zásadu projednací. Odvolací soud se totiž mylně domníval, že žalobce zpochybnil výpočet žalované částky, nic takového však žalobce neučinil. Žaloba byla zamítnuta pro neunesení důkazního břemene Pražské plynárenské, a. s., k jejímu tvrzení o výši sjednané ceny uvedené ve faktuře. Ani smlouva, ani faktura a ani ostatní označené důkazy neprokazovaly výši sjednané smluvní ceny. Tato skutečnost se nezměnila ani před vydáním druhého rozsudku okresního soudu (tj. žalobce) a při dodržení zásady projednací neměl žalobce jinou možnost než žalobu opět ze stejného důvodu (tj. neunesení důkazního břemene Pražské plynárenské, a. s., ohledně tvrzené výše smluvní ceny) zamítnout. I v hypotetickém případě, že by závazný právní názor odvolacího soudu směřoval k tomu, že Pražská plynárenská, a. s., unesla své důkazní břemeno o výši smluvní ceny předložením smlouvy a předložením faktury, žalobci dle jeho názoru nemohlo být vytknuto, že ve věci trval na unesení důkazního břemene Pražské plynárenské, a. s. V daném případě totiž bylo dle žalobce do doby vydání druhého rozhodnutí okresního soudu zcela zřejmé, že předložené důkazy objektivně nemohly prokazovat výši sjednané smluvní ceny (bez předložení konkrétní platné verze ceníku) a žalobce nemohl být povinen respektovat Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

ani opačný právní názor odvolacího senátu, který neměl podklad v provedeném dokazování a v němž také žádná konkrétní zjištěná výše smluvní ceny nefigurovala, i kdyby byl ve zrušujícím usnesení odvolacího soudu obsažen. Ve vztahu k zákazu ukládání pokynu odvolacím soudem k učinění konkrétního skutkového zjištění pak žalobce poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2980/22.

9. Jedná-li se o případ vedený Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, pak žalobce uvedl, že ve svých rozsudcích s právním názorem odvolacího soudu polemizoval, ovšem dle svého názoru tak činil způsobem, který judikatura vyšších soudů připouští (viz právní věta rozsudku Okresního soudu ve Vyškově ze dne 16. 5. 2022, č. j. 12 C 25/2019-116). Jestliže tedy žalobce polemizoval s právním názorem odvolacího soudu, činil tak pouze ve snaze dosáhnout spravedlivého rozhodnutí logickým výkladem zákonných ustanovení, argumentačně podloženým judikaturou Nejvyššího soudu, a to za procesní situace, kdy tato polemika neměla vliv na rychlost řízení, ani na samotný výsledek sporu. Žalobce i stran této věci obsáhle popsal její skutkové okolnosti a průběh soudního řízení. Mimo jiné také uvedl, že dne 8. 4. 2022 rozsudkem č. j. 12 C 340/2015-267 žalobu počtvrté zamítl, přičemž připustil, že nad rámec nových důvodů pro zamítnutí žaloby s odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu polemizoval s předchozími právními názory odvolacího soudu. V této polemice byl poté žalovanou spatřován důvod pro udělení výtky, byť v poukazovaném rozhodnutí žalobce měla tato polemika pouze vedlejší roli, když ohledně hlavních důvodů pro čtvrté zamítnutí žaloby žalobce vycházel z právních názorů odvolacího soudu o platnosti smlouvy. Přestože tedy pro stěžejní důvody (tj. nemožnost vynucovat uzavření zprostředkovávané smlouvy, rozpor s dobrými mravy a rozpor s ustanoveními na ochranu spotřebitele), které žalobce vedly ve čtvrtém rozsudku k zamítnutí žaloby, neexistovaly závazné právní názory odvolacího soudu, a pouze proto, že žalobce nad rámec stěžejních důvodů poukázal k závaznému právnímu názoru odvolacího soudu na opačnou judikaturu Nejvyššího soudu, jíž přiznal vyšší právní sílu než právnímu názoru odvolacího soudu, byl v tomto jednání žalobce shledán vytýkaný nedostatek respektu k závaznému právnímu názoru. Pokud tedy polemika žalobce se závazným právním názorem odvolacího soudu neměla vliv na výsledné rozhodnutí okresního soudu, nemohlo se jednat o tvrzené nerespektování závazného právního názoru, jak uvádí žalovaná v napadeném rozhodnutí. Judikatura kárných senátů Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu přitom dle žalobce připouští, aby soudce nižšího soudu polemizoval s právním názorem soudu vyššího, jestliže svůj názor podepře komplexní, racionální a transparentní konkurující argumentací. Potrestání žalobce poškozením jeho dobrého jména a kladením překážek v jeho kariérním postupu formou výtky za takové jednání pak dle jeho názoru nebylo spravedlivé ani zákonné.
10. Co se týče věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012, ve které žalobce neměl respektovat závěr plynoucí z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, č. j. 25 Cdo 726/2021-289, podle něhož mělo být ve věci rozhodnuto podle § 107 o. s. ř., nikoliv dle § 107a o. s. ř., žalovaná toto nerespektování dovodila pouze z citace povinností uvedených v usnesení odvolacího soudu ze dne 17. 10. 2022, č. j. 10 Co 107/2022-317. Takový postup byl však dle žalobce zmatečný, pokud mu žalovaná vytknula nerespektování závazného právního názoru dovolacího soudu, ačkoliv to formálně odůvodnila pouze citací povinností uložených žalobci odvolacím soudem, které mu navíc dříve dovolací soud pro nesprávnost rozhodnutí zrušil. Žalobci tak byl vytknut postup při vydání usnesení ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, kterým se měl dopustit nerespektování právních názorů, jež byly citovány z usnesení odvolacího soudu vydaného až dne 17. 10. 2022. Přitom údajně nerespektovaný právní názor dovolacího soudu nebyl žalovanou vůbec uveden. Jestliže tedy Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

v napadeném rozhodnutí žalovaná žádný závazný právní názor dovolacího soudu plynoucí z jeho rozhodnutí nevymezila, nebylo možno vymezení skutku, které bylo žalobci vytknuto, považovat za jednoznačné a srozumitelné. Odůvodnění napadeného rozhodnutí navíc dle žalobce nelze považovat za řádné, neboť spočívá pouze v tom, že žalovaná opsala závěr o nerespektování závazného právního názoru vyššího soudu z rozhodnutí odvolacího soudu, aniž by se vypořádala se všemi podstatnými okolnostmi takového nerespektování, včetně zavinění. Žalobce přitom popírá, že by se výše uvedeného jednání dopustil úmyslně, přičemž poukázal na neobvyklou složitost a výjimečnost řešení právního problému v dané věci. Zmínil též, že ve své předchozí právní praxi rozhodoval v desítkách různých případů o procesním nástupnictví v důsledku prodeje podniku, a bezvýjimečně tak činil podle § 107a o. s. ř., a proto pod vlivem této předchozí praxe a v jistém zmatení aplikoval nepřiléhavou právní úpravu. Podle žalobce z poukazovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu neplyne závěr uvedený v napadeném rozhodnutí, že by se rozhodnutí podle § 107a o. s. ř. neuplatnilo vůbec, jak bylo žalobci vytknuto. Žalobce zároveň uvedl, že v mezidobí (tj. od vydání usnesení Nejvyššího soudu do opětovného rozhodování žalobce) došlo k úplné změně skutkového stavu, když k prvnímu procesnímu nástupnictví prodejem podniku (mezi příspěvkovou organizací Městská nemocnice Litoměřice a Nemocnicí Litoměřice a.s.), o němž rozhodoval dovolací soud, přistoupilo druhé procesní nástupnictví (mezi Nemocnicí Litoměřice a.s. a Krajskou zdravotní, a. s.), jehož se rozhodnutí dovolacího soudu nijak netýkalo. Druhé procesní nástupnictví přitom bylo soudu oznámeno až dne 10. 3. 2022. Žalobce tak usnesením ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, rozhodoval po dalším nově zjištěném procesním nástupnictví se zcela změněným skutkovým stavem, a tudíž se stěží mohl dopustit úmyslného nerespektování závazného právního názoru Nejvyššího soudu.

11. Závěrem žalobce popsal, že byl v době rozhodování v odkazovaném případě ve velkém časovém stresu a značném pracovním zatížení, neboť se k 1. 1. 2022 ujal funkce jediného místopředsedy soudu a seznamoval se s novými agendami. Na přelomu roků 2021/2022 navíc došlo k odchodu dvou soudců z civilního úseku, na kterém tak dle žalobce klesl počet soudců na kritickou hranici. Nápad civilních věcí v roce 2022 poté znamenal, že na jeden celý úvazek soudce připadalo přibližně 560 nových žalob za rok. Žalobce nad rámec svého senátu navíc v dotčené době převzal jako první zástup všechny spisy s cizím prvkem po kolegyni, která ze zdravotních důvodů přerušila výkon funkce soudkyně, a také mu po dobu několika měsíců napadaly do senátu všechny nové žaloby s cizím prvkem. Za rok 2022 žalobce vyřídil celkem 366 věcí. Žalobce proto uzavřel, že *„ve zmatení všemi těmito okolnostmi (složitost, neobvyklost, nejednoznačnost, pracovní stres z množství práce, i vlivem změny skutkového stavu), nikoli však úmyslně“*, vydal rozhodnutí, které je mu neoprávněně vytýkáno jako záměrné nerespektování závazného právního názoru.

Vyjádření žalované

12. Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě úvodem zmínila, že s žalobní argumentací uplatněnou ve věci nesouhlasí. Popsala, že udělení výtky předcházela kontrola spisů vyřizovaných žalobcem jako soudcem Okresního soudu v Litoměřicích, která proběhla v polovině února roku 2023. Jejím výsledkem byla Zpráva o provedené kontrole ze dne 17. 2. 2023, kterou vypracoval JUDr. Radim Pastrňák, Ph.D., místopředseda občanskoprávního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Dne 1. 3. 2023 (od 13:00 do 13:45 hod.) byl v kanceláři žalované obsah nadepsané zprávy projednán za účasti žalované, Mgr. Vladimíra Poláka, místopředsedy krajského soudu, JUDr. Pastrňáka, Ph.D., místopředsedy krajského soudu, a žalobce. V rámci tohoto projednání JUDr. Pastrňák, Ph.D., žalobce detailně seznámil se závěry předmětné kontrolní zprávy (resp. tato byla přečtena), přičemž popsal Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

průběh kontrolovaných věcí s hodnocením, že žalobce v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího a dovolacího soudu. Následně žalovaná obsáhle uvedla skutečnosti (zejména vyjádření žalobce) plynoucí z úředního záznamu, který byl po daném jednání sepsán. Dle žalované se žalobce mohl ve věci plně vyjádřit, což také ke všem skutkům učinil. Předmětem projednání přitom nemohla být polemika žalobce o správnosti právních názorů soudů vyšších stupňů, které jej měly zavazovat. Správnost právních názorů soudů vyššího stupně totiž žalovaná jako orgán dohledu nemůže posuzovat. Slyšení žalobce tedy bylo dle žalované řádně realizováno ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, přičemž se týkalo věcí, ve kterých žalobce opakovaně rozhodoval po zrušení a vrácení odvolacím soudem, a tudíž mu musely být známé.

13. Následně žalovaná popsala, že se o možné závadné rozhodovací praxi žalobce ve čtvrtém rozsudku ve věci sp. zn. 12 C 340/2015 dozvěděla poprvé dne 2. 2. 2023, kdy se členka odvolacího senátu (11 Co) Mgr. B. obrátila na místopředsedu krajského soudu Mgr. Poláka, a ten poté na žalovanou. Není proto pravdivým tvrzení žalobce, že se žalovaná měla o relevantních skutečnostech dozvědět již v srpnu roku 2022. Žalovaná poté uložila místopředsedovi krajského soudu JUDr. Pastrňákovi, Ph.D., aby provedl analýzu postupu žalobce ve shora odkazované věci, popř. i v dalších věcech. Místopředseda krajského soudu JUDr. Pastrňák, Ph.D., ve vazbě na prvotní zjištění o nezákonném postupu žalobce dále požádal odvolací senáty krajského soudu, aby mu sdělily, zda se žalobce nedopouští porušování závazného právního názoru odvolacího soudu i v jiných věcech. Po odpovědi odvolacích senátů vypracoval JUDr. Pastrňák, Ph.D., dne 17. 2. 2023 Zprávu o provedené kontrole. Dne 17. 2. 2023 se tudíž žalovaná dozvěděla o konkrétních skutečnostech, které vyplynuly z kontroly spisů přidělených žalobci k vyřízení. Byla-li tedy předmětná výtka žalobci udělena dne 17. 3. 2023, stalo se tak při zachování subjektivní lhůty.
14. Jedná-li se o věc vedenou Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019, žalovaná zmínila, že v ní žalobce jako samosoudce rozhodoval meritorně dvakrát, přičemž žalovaná obsáhle zrekapitulovala průběh daného soudního řízení. V tomto případě uzavřela, že žalobce v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu v otázce dokazování – zákazu nahrazovat aktivitu účastníků řízení vlastní iniciativou. Žalobní tvrzení uplatněné ve vztahu k tomuto spisu dle žalované svědčí o tom, že žalobce i nadále považuje zrušující usnesení odvolacího soudu za nesprávné, a tudíž ho nebyl povinen respektovat. Odvolací soud přitom dle žalované v odkazované věci svůj názor uvedl srozumitelně. Žalobce však tuto úvahu odvolacího soudu ve svém druhém rozsudku překroutil a současně se vůči rozhodnutí odvolacího soudu vymezil. Poukaz žalobce na nález Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2980/22, žalovaná označila za nepřiléhavý, neboť se týkal otázek trestního řízení, nikoliv občanskoprávního. V nadepsané věci dle žalované odvolací soud vyslovil závazný právní názor směřující k tomu, aby okresní soud (žalobce) respektoval zásady civilního procesu (tj. projednací, kontradiktornosti a rovnosti stran), a aby nenahrazoval aktivitu žalovaného svojí aktivitou a nezpochybňoval to, co nezpochybňoval ani žalovaný. Žalobce však tento jasný názor odvolacího soudu nerespektoval. K tomu žalovaná odkázala na závěry rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2018, č. j. 16 Kss 7/2017-223. Žalovaná dále připomněla, že odvolací soud po opětovném odvolání ve věci rozhodl sám rozsudkem, v němž konstatoval, že okresní soud právní názor odvolacího soudu nerespektoval. Zavinění na straně žalobce bylo v poukazovaném případě dáno v přímém úmyslu, neboť věděl, že poruší závazný právní názor odvolacího soudu, a porušit jej chtěl, jelikož se domníval, že se

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

odvolací soud mýlil (pohnutkou žalobce byl nesouhlas s právním názorem odvolacího soudu).

15. K věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015 žalovaná upozornila na fakt, že v ní žalobce jako samosoudce rozhodoval meritorně čtyřikrát, přičemž žalovaná obsáhle zrekapitulovala i průběh daného soudního řízení. Podle žalované se žalobce v tomto případě dopustil ve čtvrtém rozsudku ze dne 8. 4. 2022 nepřípustné polemiky se závazným právním názorem odvolacího soudu a jeho nerespektování ohledně určitosti a platnosti smlouvy o rezervaci, neboť dospěl k závěru, že smlouva je neurčitá, a tedy neplatná. V této souvislosti účastníkům řízení zavádějícím a nepřesným způsobem interpretoval právní názor odvolacího soudu. Žalovaná pak nesdílela zjednodušující názor žalobce, že pokud ve věci argumentoval odkazem na judikaturu Nejvyššího soudu, bylo možné se odchýlit od právního názoru odvolacího soudu. Žalovaná k postupu žalobce také doplnila, že ten vytrhne pouze právní větu z rozhodnutí např. Nejvyššího soudu a následně ji bez ohledu na konkrétní okolnosti řešeného případu, popř. i jiná soudní rozhodnutí (judikaturu), použije. Jakkoliv žalovaná nehodlala v dané věci posuzovat správnost rozhodnutí žalobce či odvolacího soudu, upozornila též na skutečnost, že se v tomto případě žalobce odchýlil od závazného právního názoru odvolacího soudu s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu, který se však vztahoval k předchozí právní úpravě, přičemž posuzovaná smlouva byla uzavřena již za nové právní úpravy. Judikaturu k této nové právní úpravě žalobce zcela pominul. Pokud tedy žalobce v rozsudku ze dne 8. 4. 2022 uvedl, že „*blíže neodůvodněný odlišný závazný právní názor odvolacího soudu nemůže přesvědčivě vyvrátit právní názor vyšší instance*“ a jednoznačným právním názorem odvolacího soudu vysloveným ve věci se neřídil (nerespektoval jej), porušil § 226 odst. 1 o. s. ř. I zde bylo dle žalované zavinění žalobce dáno v přímém úmyslu, neboť ten při vydání čtvrtého rozsudku věděl, že poruší závazný právní názor odvolacího soudu, a porušit ho chtěl, protože nesouhlasil s názorem odvolacího soudu ohledně platnosti smlouvy. Zavádějícím bylo dle žalované též tvrzení žalobce, že nosné důvody pro zamítnutí žaloby zcela respektovaly závazný právní názor odvolacího soudu, žalobce totiž v rozporu s předchozími závaznými právními názory odvolacího soudu o platnosti smlouvy uvedl jako jeden z důvodů pro zamítnutí žaloby právě neplatnost dané smlouvy.
16. V souvislosti s věcí vedenou Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012, žalovaná dále uvedla, že v ní žalobce jako samosoudce rozhodoval několikrát o procesním nástupnictví, přičemž i v tomto případě obsáhle zrekapitulovala průběh soudního řízení. Dle žalované žalobce nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího soudu, jestliže nerozhodl o procesním nástupnictví dle § 107 o. s. ř., ale podle § 107a o. s. ř. Žalovaná v žalobcem namítaném kontextu popsala, že ten rozhodl o procesním nástupnictví ve věci dne 22. 3. 2022 vadně – v rozporu se závazným právním názorem Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022. Tato skutečnost byla dle žalované podstatnou pro udělení předmětné výtky. Fakt, že mu to následně vytknul i odvolací soud o půl roku později, tedy neznamenal zmatečnost napadeného rozhodnutí, ale jen potvrzení správnosti názoru žalované. K žalobním tvrzením uplatněným v tomto ohledu žalovaná uvedla, že v poukazovaném rozhodnutí Nejvyššího soudu byl závazný právní názor vyjádřen jednoznačně a žalobce jej nerespektoval. Nerozhodným byl proto odkaz žalobce na to, že jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno z důvodu, že respektoval právní názor odvolacího soudu, neboť takový postup je v souladu se zákonem v instančním systému běžný. Stejně tak byla dle žalované nedůvodná námitka žalobce, že došlo ke změně skutkového stavu, jelikož i přesto měl být uplatněn závazný právní názor Nejvyššího soudu. Ostatně sám žalobce nakonec v daném případě i za „změněného“ skutkového stavu rozhodl podle § 107 o. s. ř. Zavinění žalobce Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

bylo dáno ve formě nepřímého úmyslu, neboť ten z odkazovaného usnesení Nejvyššího soudu ve svém rozhodnutí ze dne 22. 3. 2022 vycházel, a tudíž věděl, že rozhoduje v rozporu s jeho závěrem, přičemž byl s následkem v podobě porušení závazného právního názoru minimálně srozuměn.

17. Žalovaná závěrem vyjádření ve věci poukázala také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 16 Kss 2/2019-87. Uvedla, že při zvažování druhu kárného opatření vyšla z toho, že vzhledem k opakovanému jednání žalobce v různých věcech, jak bylo dříve popsáno, nepostačovalo projednání věci. Naproti tomu, podání kárného návrhu se žalované jevílo za situace, kdy žalobce nebyl dosud kárně postižen, jako příliš tvrdé. Žalobce byl nadto soudcem odvolacího senátu Mgr. P. hodnocen jako odborně zdatný. Výsledkem zvažování žalované tak bylo udělení výtky jako nejméně závažného kárného opatření. Dle žalované však vzhledem k obsahu podané žaloby žalobce dosud nepochopil, že nerespektováním závazného právního názoru vyššího soudu pochybil, neboť i po udělení výtce označil právní názory odvolacího soudu za mylné. Žalovaná poté připomněla, že v kárném řízení není přípustné hodnotit správnost právního názoru odvolacího soudu. Podstatným bylo, že vyšší soud v rámci své pravomoci poskytl v dané fázi té které věci svoji institucionální pravdu, kterou byl žalobce povinen respektovat. Takovou povinnost nemá soudce nižšího soudu pouze ve zjevně excesivních případech, což však ani v jedné z poukazovaných věcí nenastalo.

Ústní jednání soudu

18. Při jednání soudu dne 10. 12. 2024 žalobce setrval na podané žalobě, přičemž odkázal na její obsah. Zdůraznil, že v rámci své praxe nikdy nezpůsobil tzv. soudní ping-pong, neboť vždy respektoval právní názory vyšších soudů. Obecně též poukázal na rozdílnost v řízení trestních a civilních, a to s důrazem na zákonné možnosti odvolacího soudu, jak ve věci postupovat. Udělení předmětné výtky se mu jevílo jako nezákonné a nespravedlivé, přičemž zcela nesouhlasil s hodnocením žalované stran věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019, neboť zde byl dle jeho názoru dán odvolacím soudem pokyn k určitému nezákonnému rozhodnutí. Žalobce dále připustil, že subjektivní lhůta pro udělení namítané výtky byla v řešeném případě dodržena. Poukázal též na skutečnost, že ve věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015 byly v jeho třetím rozsudku obsaženy jiné právní důvody vedoucí ke konkrétnímu rozhodnutí. Ve věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012 poté žalobce dle svých slov respektoval závazný právní názor, jak plyne z obsahu jeho rozhodnutí, avšak skutková situace se následně změnila, a tudíž právní názor Nejvyššího soudu za daných okolností nemohl být v tomto případě aplikován. K věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019 žalobce uzavřel, že právní názor odvolacího soudu zde vyslovený byl dle jeho názoru v rozporu s tím, co odvolací soud vyslovoval v jiných věcech stran zkoumání unesení důkazního břemene žalobcem. Tato okolnost tak popírala smysl práce žalobce jako soudce, což pro něj bylo nepřijatelné.
19. Při tomtéž jednání místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem pověřený žalovanou odkázal na dosavadní vyjádření ve věci a navrhl žalobu zamítnout. Nesouhlasil přitom s tvrzením, že žalobce v jeho praxi respektoval pokyny odvolacích senátů. Jednání žalobce za vyvstálé situace nebylo možno akceptovat, přičemž žalovaná zvolila ještě nejmírnější možnost, jak žalobce na jeho nezákonné postupy upozornit. Zmínil také, že subjektivní lhůta pro udělení výtky byla v projednávaném případě zachována. K žalobcem poukazované

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015 uvedl, že bylo v kontextu udělení výtky nutno přihlídnout k samostatnému důvodu pro rozhodnutí o zamítnutí žaloby, který byl nadto nesprávný. Ve věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012 zdůraznil, že žalobce nerespektoval závazný právní názor Nejvyššího soudu, jenž byl dle jeho názoru zcela jasný a srozumitelný. Závěrem k věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019 konstatoval, že zde byla předmětem výtky zcela konkrétní věc, v rámci které žalobce nevyhověl závaznému právnímu názoru odvolacího soudu. Žalobce se tudíž dopustil vytčených pochybení, které plně odůvodnily udělení namítané výtky.

20. Soud zároveň provedl podle § 52 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), dokazování listinami založenými ve spisové dokumentaci předložené žalovanou – vedené Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. Spr-p 560/2023 s označením „*Osobní spis JUDr. M. M. – rozhodnutí o udělení výtky*“. Konkrétně e-mailem Mgr. B. (soudkyně odvolacího senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem) ze dne 2. 2. 2023, adresovaným Mgr. Polákovi (a téhož dne přeposlaným i žalované), z něhož vyplynulo, že se Mgr. B. obrátila na místopředsedu Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Poláka, který měl na starosti chod okresního soudů, neboť považovala za správné upozornit na postup žalobce ve věci sp. zn. 11 Co 164/2022, který vyhodnotila „*naprosto neprofesionálním a nepřijatelným*“. Rozhodování žalobce v poukazovaném případě mělo dle jejího názoru znaky libovůle a zaujatosti vůči jednomu z účastníků. Žalobce měl v této věci rozhodovat celkem čtyřikrát zamítavým rozsudkem, který mu byl třikrát zrušen mj. pro nerespektování právního názoru odvolacího soudu a nevyslechnutí klíčové svědkyně. Právní názory odvolacího soudu žalobce „*nereflektoval, zlehčoval je, překrucoval, polemizoval s nimi nejen v odůvodnění svých rozhodnutí, ale i v protokole o jednání*“. Klíčovou svědkyni odmítl opakovaně vyslechnout, ačkoliv se jednalo o přípustný důkaz. Až po třetím zrušujícím rozhodnutí odvolacího soudu byla daná svědkyně žalobcem vyslechnuta, avšak žalobcem byla její výpověď bez dalšího hodnocena za nevěrohodnou a zaujatou. Čtvrtý rozsudek žalobce ve věci by byl dle Mgr. B. znovu „*na zrušení a vrácení*“, nicméně se odvolací soud s ohledem na délku soudního řízení již rozhodl věc tzv. dodělat a výslech svědkyně zopakoval sám, aby z něj mohl v rámci svého hodnocení vycházet. Odvolací soud také při třetím zrušujícím rozhodnutí zvažoval možnost odebrání věci žalobci, což jeden z účastníků řízení i navrhoval, ale vzhledem k mimořádnosti tohoto opatření tak neučinil, ačkoliv měl tento postup vzhledem k dalšímu jednání žalobce učinit. Mgr. B. v předmětném e-mailu uzavřela, že žalobce nerespektuje právní názor vyslovený vyšší instancí a nepřijatelně (opakovaně) polemizuje a snižuje váhu odvolacího soudu v odůvodnění svých rozhodnutí. Rozhodla se proto upozornit na postup žalobce, a to za účelem přijetí opatření k zabránění jeho dalším excesům. Dále byl proveden důkaz e-mailem od JUDr. Pastrňáka, Ph.D. (místopředsedy Krajského soudu v Ústí nad Labem), ze dne 13. 2. 2023, adresovaným soudcům odvolacích senátů Krajského soudu v Ústí nad Labem, ve kterém se dotázal na to, zda se soudci odvolacích senátů v rámci své rozhodovací praxe setkali s nerespektováním závazného právního názoru odvolacího soudu ze strany žalobce, popř. s tím, že by žalobce rozhodnutí odvolacího soudu v jeho rozhodnutích nevhodně komentoval či překrucoval. O sdělení případných konkrétních spisových značek věcí požádal do dne 16. 2. 2023. Následně dne 17. 2. 2023 JUDr. Pastrňák, Ph.D., zaslal žalované e-mailem výsledky provedené kontroly věci žalobce a jednotlivá zjištění.
21. Soud dále provedl dokazování samotnou Zprávou o provedené kontrole ze dne 17. 2. 2023 vypracovanou JUDr. Pastrňákem, Ph.D., z níž se podává, že předmětem dané zprávy byl postup žalobce ve vztahu k respektování závazného právního názoru vyšších soudů, a to Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

konkrétně ve věcech evidovaných u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012, 12 C 309/2019 a 17 C 131/2016. V souvislosti s případem vedeným u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015 pak byla blíže popsána výchozí dokumentace – tj. rozhodnutí vydaná Okresním soudem v Litoměřicích a Krajským soudem v Ústí nad Labem, přičemž byly zrekapitulovány čtyři zamítavé rozsudky žalobce a tři zrušující usnesení odvolacího soudu, jakož i čtvrtý rozsudek odvolacího soudu, kterým byl finálně změněn čtvrtý zamítavý rozsudek žalobce ve věci, a žalobě tak bylo odvolacím soudem vyhověno a přiznána náhrada nákladů řízení. K tomu bylo kontrolním závěrem mj. konstatováno, že ve čtvrtém rozsudku ze dne 8. 4. 2022 žalobce opět polemizoval se závazným právním názorem odvolacího soudu ohledně platnosti smlouvy o rezervaci, přičemž žalobce s poukazem na judikaturu Nejvyššího soudu uvedl, že „*blíže neodůvodněný odlišný závazný právní názor odvolacího soudu nemůže přesvědčivě vyvrátit právní názor vyšší soudní instance*“. Tím se žalobce ve vztahu k otázce určitosti smlouvy o rezervaci dopustil úmyslného nerespektování závazného právního názoru odvolacího soudu a porušení § 226 odst. 1 o. s. ř. Přitom věděl, že se jednalo o závazný právní názor a důvodem odklonu byl nesouhlas s odvolacím soudem. Ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012 byla rovněž popsána výchozí dokumentace – tj. rozhodnutí vydaná Okresním soudem v Litoměřicích, Krajským soudem v Ústí nad Labem a Nejvyšším soudem, přičemž zde byl vysloven kontrolní závěr, že usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 22. 3. 2022 bylo zrušeno odvolacím soudem, protože žalobce nerespektoval v rozporu s § 243g odst. 1 věta první o. s. ř. závěry Nejvyššího soudu a nerozhodl o nástupnictví podle § 107 o. s. ř., ale opětovně podle § 107a o. s. ř. Nejvyšší soud přitom rozhodl již dne 18. 1. 2022 a pokud by okresní soud rozhodl v intencích rozhodnutí Nejvyššího soudu, nemuselo dojít k více než půlročnímu průtahy v řízení. Stejně tak byla i ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019 obsáhle popsána výchozí dokumentace – tj. rozhodnutí vydaná Okresním soudem v Litoměřicích a Krajským soudem v Ústí nad Labem, přičemž byl v tomto případě uveden kontrolní závěr, že Okresní soud v Litoměřicích (žalobce) rozsudkem vydaným ve věci dne 28. 12. 2021 v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu v otázce dokazování – zákazu nahrazování aktivity účastníka vlastní iniciativou. Odvolací soud pak nadepsaný rozsudek v odkazovaném případě změnil. Ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 131/2016 byla také popsána výchozí dokumentace – tj. rozhodnutí vydaná Okresním soudem v Litoměřicích, Krajským soudem v Ústí nad Labem a Nejvyšším soudem, přičemž zde byl konstatován kontrolní závěr, že žalobce v rámci rozsudku ze dne 15. 11. 2019 v řešené věci v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu, že pro posouzení míry obtěžování stínem je rozhodná míra stínění smrkem na celkovou míru oslunění pozemku účastníků řízení a zároveň označil za absurdní závěr odvolacího soudu o nutnosti posoudit střet dvou vlastnických práv. Odvolací soud následně poukazovaný rozsudek žalobce změnil a sám ve věci rozhodl. Ve Zprávě o provedené kontrole ze dne 17. 2. 2023 bylo též uvedeno, že měl postup žalobce v nadepsaných věcech vliv na účastníky řízení v různé intenzitě, která zde byla též popsána. Zároveň zde bylo zmíněno, že Mgr. P. (soudce odvolacího senátu 14 Co Krajského soudu v Ústí nad Labem) žalobce považuje za práva znalého a zdatného soudce, jehož slabinou je však neochota ustoupit od již jednou učiněného závěru. Z obsahu e-mailu ze dne 17. 3. 2023 je dále zřejmé, že předmětná zpráva byla žalovanou žalobci zaslána téhož dne.

22. Ve spisové dokumentaci je také založena e-mailová komunikace ze dne 22. 2. 2023 s uvedením předmětu „schůzka“, v rámci které byl nejprve Mgr. Polákem (místopředsedou Krajského soudu v Ústí nad Labem) vznesen vůči žalobci dotaz: „*vedení krajského soudu by Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.*“

s Vámi potřebovalo projednat několik záležitostí. Mohl byste se dostavit ve středu 1. 3. 2023 ve 13:00 hodin do kanceláře paní předsedkyně?“. Na tento e-mail žalobce odpověděl Mgr. Polákovi tak, že „určitě se mohu dostavit do kanceláře paní předsedkyně KS, i uvedený termín mi zcela vyhovuje“. Následně Mgr. Polák danou odpověď žalobce přeposlal žalované a JUDr. Pastrňákovi, Ph.D. (místopředsedovi Krajského soudu v Ústí nad Labem), na vědomí.

23. Dokazování bylo provedeno i úředním záznamem z jednání ze dne 1. 3. 2023 zpracovaným JUDr. Pastrňákem, Ph.D. (místopředsedou Krajského soudu v Ústí nad Labem), z něhož nejprve plyne, že předmětem jednání byla Zpráva o provedené kontrole spisů ze dne 17. 2. 2023 se zaměřením na dodržování závazného právního názoru odvolacího soudu. Toto jednání trvalo od 13:00 do 13:45 hodin a přítomni mu byli žalobce, žalovaná, Mgr. Polák (místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem) a JUDr. Pastrňák, Ph.D. (místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem). Obsahem daného úředního záznamu je přitom konstatování, že po úvodním slově žalované seznámil JUDr. Pastrňák, Ph.D., žalobce se závěry odkazované kontrolní zprávy. Detailně popsal průběh věci vedených u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012, 12 C 309/2019 a 17 C 131/2016 se závěrem, že žalobce v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu (resp. ve věci sp. zn. 17 C 11/2012 v rozporu s § 243g odst. 1 o. s. ř. názor soudu dovolacího). JUDr. Pastrňák, Ph.D., dále sdělil, že dle vyjádření soudců odvolacího soudu je žalobce odborně zdatným a pracovitým soudcem, bohužel však odmítá akceptovat názor odvolacího soudu. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci „Podhola“ (pozn. soudu – rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 16 Kss 2/2019-87), pak JUDr. Pastrňák, Ph.D., doplnil, že i kdyby měl žalobce ve svých rozsudcích pravdu a odvolací soud se mýlil, v justičním systému se hledá „pravda institucionální“. Dle předmětného úředního záznamu poté žalobce připustil, že se uvedeného jednání dopustil, avšak svůj postup omlouval tím, že právní názor odvolacího soudu nebyl jasný, popř. tím, že nikdy „nešel“ dvakrát proti odvolacímu soudu. Uvedl také, že se v první věci sp. zn. 12 C 340/2015 vytýkaného jednání nedopustil, protože důvod pro zamítnutí žaloby, kterým se odchýlil od odvolacího soudu, byl vedlejší a pro zamítnutí žaloby existovaly důvody další. Po předestření doslovné citace ze čtvrtého rozsudku v poukazované věci nicméně připustil, že se vyjádřil nepřesně, protože si to již nepamatuje. Doplnil, že když se odchyluje od odvolacího soudu, tak to vždy odůvodní judikaturou Nejvyššího soudu, což je dle jeho názoru možný postup. Závěrem uvedl, že si je vědom právní úpravy ukládající soudci soudu nižšího stupně respektovat závazný právní názor soudu vyššího stupně, přičemž tento postup již aktuálně respektuje. Toho, co napsal, lituje – zejména pokud jde o věc vedenou pod sp. zn. 17 C 131/2016 a vyjádření v rozsudku, že úvahu odvolacího soudu považuje za absurdní. Takovým způsobem by to už nenapsal, protože nabral zkušenosti. Mgr. Polák následně sdělil, že ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 0 Nc 710/2022 a u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 13 Nc 5401/2023 nebylo zřejmé, zda žalobce, který rozhodl o návrhu na nařízení předběžného opatření ve věci domácího násilí, byl podle rozvrhu práce daného okresního soudu zákonným soudcem. K tomu se žalobce rovněž vyjádřil, přičemž bylo konstatováno, že vzhledem k objasněným skutečnostem v tomto ohledu nebylo nutno přijímat další opatření. Žalovaná poté uvedla, že ve vztahu k nerespektování právního názoru odvolacího soudu žalobcem přicházejí v úvahu jako možná opatření 1) projednání, 2) výtky a 3) podání kárného návrhu, přičemž o konkrétním opatření bude žalobce informován.
24. Ve spisové dokumentaci je pak založeno samotné žalobou napadené rozhodnutí o udělení výtky dle § 88a zákona o soudech a soudcích, a to za níže popsané nedostatky žalobce při výkonu funkce soudce, když žalobce ve věci sp. zn. 12 C 340/2015 rozhodoval čtyřikrát, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

příčemž ve čtvrtém rozsudku ze dne 8. 4. 2022 opakovaně polemizoval se závazným právním názorem odvolacího soudu v otázce určitosti smlouvy a dopustil se úmyslného nerespektování závazného právního názoru odvolacího soudu a porušení § 226 odst. 1 o. s. ř. Ve věci sp. zn. 17 C 11/2012 žalobce nerespektoval v rozporu s § 243g odst. 1 věta první o. s. ř. závěry Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 25 Cdo 726/2021, a nerozhodl o nástupnictví podle § 107 o. s. ř., ale opětovně podle § 107a o. s. ř., přičemž tak nemuselo dojít k více než půlročnímu průtahy v řízení. Ve věci sp. zn. 12 C 309/2019 poté žalobce v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu v otázce dokazování – zákazu nahrazování aktivity účastníka vlastní iniciativou. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí se též podává, že předmětem kontroly byl i postup žalobce ve věci vedené pod sp. zn. 17 C 131/2016, avšak ten mu nebyl žalovanou vytknut, a to s ohledem na lhůty objektivní i subjektivní. Při rozhodování o udělení výtky žalovaná vzala v úvahu, že postup žalobce měl vliv na účastníky řízení v různé intenzitě, což bylo v napadeném rozhodnutí i blíže popsáno. Ve prospěch žalobce byla zohledněna žalovanou skutečnost, že se jedná o odborně zdatného soudce (s odkazem na tvrzení Mgr. P., předsedy evidenčního senátu), který dosud nebyl nikdy kárně postižen. Žalovaná tak jednání žalobce s přihlédnutím k jeho vyjádření v rámci osobního projednání závěrů prověrky spisů shledala drobným nedostatkem ve smyslu § 88a zákona o soudech a soudcích. Popsané nerespektování závazného právního názoru nadřízeného soudu tudíž žalovaná vyřešila udělením písemné výtky.

25. Soud poté provedl dokazování vyžádanými soudními spisy Okresního soudu v Litoměřicích vedenými pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012 a 12 C 309/2019. Konkrétně ve věci sp. zn. 12 C 340/2015 rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 26. 4. 2016, č. j. 12 C 340/2015-35, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 3. 2017, č. j. 11 Co 514/2016-53, rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 30. 1. 2018, č. j. 12 C 340/2015-85, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 11. 2018, č. j. 11 Co 70/2018-101, rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 31. 1. 2020, č. j. 12 C 340/2015-177, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 12. 2020, č. j. 11 Co 65/2020-198, rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 4. 2022, č. j. 12 C 340/2015-267, a rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 2. 2023, č. j. 11 Co 164/2022-307. Ve věci sp. zn. 17 C 11/2012 usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 4. 2020, č. j. 17 C 11/2012-248, usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 21. 8. 2020, č. j. 17 C 11/2012-259, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 10. 2020, č. j. 10 Co 233/2020-268, usnesením Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, č. j. 25 Cdo 726/2021-289, usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 17. 10. 2022, č. j. 10 Co 107/2022-317, a usnesením Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 18. 1. 2023, č. j. 17 C 11/2012-330. Ve věci sp. zn. 12 C 309/2019 pak rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 10. 2020, č. j. 12 C 309/2019-47, usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 Co 31/2021-73, rozsudkem Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 28. 12. 2021, č. j. 12 C 309/2019-119, a rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 4. 2022, č. j. 8 Co 32/2022-146.
26. Naproti tomu soud podle § 52 odst. 1 s. ř. s. zamítl pro zjevnou nadbytečnost návrh žalobce na doplnění dokazování rozhodnutím o dočasném pověření žalobce místopředsedou soudu, rozvrhem práce Okresního soudu v Litoměřicích a jeho dodatky pro rok 2022, výpisem žalobcem vyřízených věcí z ISAS pro rok 2022 a statistikou CSLAV skončených věcí žalobce za rok 2022, a to z důvodu, že pro věc rozhodné okolnosti vyplynuly už z dosavadního průběhu dokazování, resp. z obsahu samotné spisové dokumentace vedené právě pro nyní Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řešenou věc, jakož i z nadepsaných soudních spisů Okresního soudu v Litoměřicích. Nadto je možno zmínit fakt, že předmětem daného soudního řízení byl přezkum napadeného rozhodnutí, kterým byly žalobci vytknuty jeho nedostatky při výkonu funkce soudce spočívající v nerespektování závazného právního názoru odvolacího (popř. i dovolacího) soudu ve zcela konkrétních věcech, o nichž v úplnosti vypovídal právě obsah toho kterého soudního spisu.

Posouzení věci soudem

27. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení i zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
28. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda výtka podle § 88a zákona o soudech a soudcích podléhá soudnímu přezkumu v rámci správního soudnictví. K obdobné otázce se ve vztahu k výtce udělené státnímu zástupci dle § 30 odst. 3 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41. Ve zmíněném usnesení rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že výtka podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. Podle názoru zdejšího soudu přitom lze tento závěr týkající se projednatelnosti žaloby proti výtce udělené podle zákona o státním zastupitelství plně vztáhnout i na možnost projednání žaloby proti výtce udělené soudci podle § 88a zákona o soudech a soudcích; ze shodné premisy ostatně vycházel Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 29. 4. 2021, č. j. 7 As 1/2020-53, nebo ze dne 14. 7. 2023, č. j. 2 As 368/2020-49. Zdejší soud proto konstatuje, že žalobcem napadená výtka je rozhodnutím podle § 65 s. ř. s., a podaná žaloba je tudíž projednatelná ve správním soudnictví.
29. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci a po provedeném ústním jednání, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
30. Podle § 88a zákona o soudech a soudcích platí, že drobné nedostatky v práci nebo drobné poklesky v chování může orgán státní správy soudů, který je oprávněn podat návrh na zahájení kárného řízení, vyřídit tím, že je soudci, předsedovi soudu, místopředsedovi soudu, předsedovi kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu vytkne, je-li to postačující.
31. Soud k tomu předně uvádí, že výtka je jednou z možností, jak postihnout drobné nedostatky či jiná pochybení soudce, která svou intenzitou nedosahují kárného provinění. Jedná se o nástroj dohledové činnosti, kterým disponuje osoba, která by byla oprávněna podat vůči dotyčnému soudci návrh na zahájení kárného řízení. Tato osoba posuzuje míru závažnosti zjištěného pochybení soudce a rozhoduje o tom, zda za něj udělí výtku či zahájí kárné řízení. Udělení výtky je tedy pro soudce mírnější postih oproti vedení kárného řízení. Zákon přitom nestanoví povinnou formu pro udělení výtky (srov. Zemanová, D.: *Zákon o soudech*, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů. Komentář. 1. vydání., Nakladatelství C. H. Beck, Praha: 2022, k § 88a).

32. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu pak v usnesení ze dne ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, mj. vyslovil, že „[v]ýtka stojí svou povahou někde uprostřed tří možných opatření, jimiž disponuje příslušný dohledový orgán po zjištění porušení profesních povinností dotčené osoby. Jde o opatření v obecném smyslu tohoto slova, rozumíme-li jím reakci na jakékoliv porušení povinností příslušníka dané profese zakládající jeho odpovědnost. Účelem výtky je možnost flexibilně postihnout takové nedostatky a poklesky, jež svojí menší závažností neodůvodňují zahájení kárného řízení. V praxi se zpravidla jedná o kratší a ojedinělé průtahy v řízení, drobná porušení procesních předpisů, drobné poklesky v chování, které odporují profesním etickým zásadám (např. nevhodné chování vůči účastníkům řízení a dalším osobám, ojedinělé požití alkoholu v pracovní době apod.). Nutno zdůraznit, že mezi bezvadným plněním povinností příslušníka profese a takovým porušením, které naplní znaky kárného provinění, existuje poměrně široká „šedá“ zóna, kterou nelze vymezit ani nějakým výčtem konkrétních situací, ani stanovením „mantinelů“ ji ohraničujících. V ní se nachází prostor pro udělení výtky, nedostačují-li reakce jemnější či měkčí. (...) Přestože je výtka svou povahou blízká napomenutí či důtce, zároveň se jedná i o nástroj předsedy soudu, vedoucího státního zástupce či dohledových orgánů, který umožňuje zejména udržovat disciplínu a pracovní morálku v rámci justice, řešit drobná pochybení nebo napravovat nesprávné metodické postupy. Posouzení závažnosti porušení povinností je na příslušném orgánu dohledu.“
33. Z judikatury kárných senátů Nejvyššího správního soudu dále plyne, že výtka není kárným opatřením (tj. není uvedena mezi druhy kárných opatření, jež lze odpovědným osobám ukládat v kárném řízení za kárná provinění), jedná se však o „disciplinární opatření“ (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2010, č. j. 13 Kss 2/2010-87, ze dne 13. 12. 2010, č. j. 13 Kss 5/2010-78, ze dne 14. 12. 2010, č. j. 13 Kss 6/2010-65, nebo ze dne 3. 10. 2013, č. j. 16 Kss 8/2013-45). Výtka je tedy – oproti zahájení kárného řízení a uložení kárného opatření – pojímána jako méně přísné opatření dohledového orgánu.
34. Zároveň je třeba doplnit, že v případě soudců právní předpis výslovně nestanoví povinnost písemné formy udělení výtky. Nicméně i o ústně udělené výtce musí existovat určitý písemný záznam, má-li se jednat o výtku ve smyslu § 88a zákona o soudech a soudcích (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2014, č. j. 11 Kss 10/2013-83). Možno též konstatovat, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 3 As 398/2020-73, „je podstatné, že rozhodnutí o výtce není rozhodnutím o správním deliktu, a není dokonce ani rozhodnutím o kárném provinění. Proto lze akceptovat i nižší požadavky na formální podobu výtky. Podstatné je, aby osoba, které byla výtka uložena, věděla, v čem je spatřováno její závadné jednání. To z toho důvodu, aby mohla do budoucna své jednání napravit, nebo aby se mohla proti uložení výtky účinně bránit. (...) Vzhledem k neformálnosti úkonu, kterým výtka je, není také vadou, která by způsobovala její nezákonnost, že žalovaná formálně neodkázala na ustanovení právního předpisu, který stěžovatelka svým jednáním porušila.“
35. V nyní posuzovaném případě je pak dle názoru soudu z předmětné výtky odpovídajícím způsobem zřejmé, proč byla žalobci udělena – tj. za jaká konkrétní jednání. Žalovaná přitom v napadeném rozhodnutí o udělení výtky popsala průběh věcí vedených u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012 a 12 C 309/2019 se závěrem, že žalobce v rámci konkrétně označených rozhodnutí v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu, resp. ve věci sp. zn. 17 C 11/2012 v rozporu s § 243g odst. 1 o. s. ř. názor soudu dovolacího. Nutno k tomu podotknout, že v Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

§ 226 odst. 1 o. s. ř. je naprosto jasně stanoveno, že bylo-li rozhodnutí zrušeno a byla-li věc vrácena k dalšímu řízení, je soud prvního stupně vázán právním názorem odvolacího soudu (srov. také nálezy Ústavního soudu ze dne 11.1.2005, sp. zn. Pl. ÚS 37/03). Dle § 243g odst. 1 o. s. ř. současně platí, že jestliže dovolací soud zruší rozhodnutí odvolacího soudu (rozhodnutí soudu prvního stupně), jedná dále o věci soud, jemuž byla věc vrácena nebo postoupena k dalšímu řízení; ustanovení § 226 zde platí obdobně. Odůvodnění dané (písemné) výtky tak ve světle nadepsaných judikатурních závěrů a okolností posuzované věci žalobce nemohlo nechat na pochybách stran toho, za co mu byla výtka udělena.

36. Vycházejí z výše uvedeného se soud v logice uspořádání žalobní argumentace úvodem zabýval žalobním tvrzením, že mu žalovaná udělila výtku, aniž by uvedla skutkové okolnosti, z nichž bylo možné dovodit, že nedošlo k uplynutí subjektivní lhůty pro zahájení správního řízení. Žalobce tedy namítl, že bylo dotčené řízení zahájeno po uplynutí šestiměsíční lhůty dle § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb.
37. Soud na tomto místě znovu připomíná, že výtka není rozhodnutím ve smyslu správního řádu; daleko blíže má k neformálnímu nástroji manažerského řízení, resp. k pouhému napomenutí (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41). Tomu odpovídá i snaha neformalizovat přehnaně proces jejího udělení, aby byl tento proces (nikoliv řízení) stále zřetelně odlišitelný od podání kárného návrhu, jak se ostatně podává z již odkazované judikatury Nejvyššího správního soudu. Proto lze také akceptovat i nižší požadavky na formální podobu výtky samotné.
38. V kontextu uvedené námítky je pak třeba upozornit na závěr vyslovený Nejvyšším správním soudem formou právní věty v rozsudku ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 As 8/2021-56, dle něhož platí, že „[n]a ukládání výtky dle § 7a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), se nevztahují lhůty uvedené v § 117 odst. 3 téhož zákona a v § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. To však neznamená, že by výtku bylo možné uložit bez jakéhokoli časového omezení. Orgán ukládající výtku je i v tomto ohledu limitován základními zásadami činnosti správních orgánů (mj. zásadou minimalizace zásahů do právní sféry dotčeného subjektu a zásadou rychlosti a hospodárnosti postupu správního orgánu). Dodržení těchto zásad je třeba zkoumat s ohledem na konkrétní okolnosti věci.“ (srov. např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2022, č. j. 10 As 89/2022-26, a ze dne 16. 6. 2023, č. j. 2 As 143/2022-34, nebo Molák, S., Krejsta, J., Jaroš, V., Kocinec, J., Kühn, Z., Štika, M., Toman, A., Vaculík, L., Wolfová, J.: *Exekuční Řád: Komentář*, Systém ASPI, Wolters Kluwer, k § 7a, či Svoboda, K., Jícha, L., Krejsta, J., Hozman, D., Úšlová, V., Kocinec, J. a kol.: *Exekuční řád. Komentář. 1. vydání*, C. H. Beck, Praha: 2022, k § 7a). Zdejší soud si je přitom plně vědom toho, že citovaný závěr Nejvyšší správní soud učinil ve vztahu k výtce dle § 7a exekučního řádu, nicméně z rozhodnutí kárných senátů Nejvyššího správního soudu je zjevné, že tyto senáty k institutu výtky v jednotlivých profesních předpisech přistupují jednotně, nehledě na dílčí odchylky jazykového vyjádření výtek v jednotlivých zákonech – tj. shodně pro všechny právnické profese (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, rozsudek téhož soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 As 8/2021-56, nebo Kasíková, M. a kol.: *Exekuční řád. Komentář. 5. vydání*, C. H. Beck, Praha: 2022, k § 7a).
39. Nutno přitom zdůraznit, že § 88a zákona o soudech a soudcích neuvádí, že by výtku bylo nutno udělit v určité lhůtě. Lhůtu pro podání výtky tak nelze dovozovat z žalobcem odkazovaného § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., podle kterého platí, že návrh na zahájení kárného řízení musí být podán nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o skutečnostech týkajících se kárného provinění, které jsou rozhodné pro podání návrhu. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(pozn. soudu – subjektivní lhůta), nejpozději však do 3 let ode dne spáchání kárného provinění.

40. S odkazem na shora popsané je tedy třeba konstatovat, že se zákon č. 7/2002 Sb. o výtce nijak nezmiňuje. Jinak řečeno, tento zákon neuvádí, že by se lhůty uvedené v jeho § 9 odst. 1 měly aplikovat i na ukládání výtky. Nadto lze zmínit i zákon o soudech a soudcích, dle jehož § 89 odpovědnost soudce a předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedy kolegia Nejvyššího soudu nebo Nejvyššího správního soudu za kárné provinění zaniká, nebyl-li do 3 let od jeho spáchání podán návrh na zahájení kárného řízení. V posledně uvedeném však ve věci ani nebylo žádného sporu.
41. Ačkoliv je nutno připustit, že jak výtka, tak podání kárné žaloby představují určité formy reakce na pochybení soudce, nelze zároveň přehlédnout zásadní rozdílnosti daných institutů. Výtka je udělována za jednání méně závažná než jednání zakládající již kárnou odpovědnost a představující kárné provinění. Prostřednictvím institutu výtky je tedy dohledovému orgánu umožněno flexibilně postihnout méně závažné nedostatky a v zásadě pouze poskytnout formalizovanou informaci o tom, že došlo ze strany soudce k určitému pochybení. Toto sdělení tudíž probíhá zcela mimo rámec kárného řízení a s ním spjatých principů (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41).
42. Přehlédnout nelze ani samotný smysl a účel prekluzivních lhůt k podání kárné žaloby. Tyto slouží k tomu, aby kárný žalobce prověřil získané indicie a podal kárný návrh soudu. Podáním kárného návrhu logicky věc nekončí, naopak dochází k zahájení kárného řízení před kárným senátem Nejvyššího správního soudu. Na postup kárného soudu se poté prekluzivní lhůty již nevztahují. Povaha institutu výtky však vede k tomu, že byly-li by na výtku vztaženy odkazované prekluzivní lhůty, v těchto by bylo nutno výtku přímo udělit. Bylo by tedy i třeba v dané lhůtě obstarat veškeré nutné podklady, objasnit veškeré skutkové okolnosti a posouzení věci vtělit do odůvodnění výtky. Takto však zákon koncipován není.
43. Z ničeho proto nevyplývá, že by bylo nutné výtku udělit v subjektivní lhůtě stanovené v § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. (resp. popsat okolnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že subjektivní lhůta ve věci neuplynula), jak se toho domáhal žalobce. Ostatně, žalobcem takto zmíněná konstrukce by vedla k tomu, že by výtku nebylo možné často ani udělit, a to z důvodu uplynutí krátké subjektivní lhůty, což zcela jistě nebylo úmyslem zákonodárce. V rozsudku ze dne 3. 6. 2022, č. j. 10 As 89/2022-26, Nejvyšší správní soud také vysvětlil, že analogické použití § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. nepřipadá do úvahy tam, kde dohledový orgán podává nikoliv návrh na zahájení řízení, ale musí naopak sám přijmout nějaké rozhodnutí.
44. Právě uvedené však neznamená, že by výtku bylo možno soudci udělit v ničím neomezené lhůtě. Ačkoliv postup při udělování výtky nepodléhá obecné právní úpravě správního řízení, je nutno při tomto respektovat základní zásady činnosti správních orgánů ve smyslu § 2 až § 8 správního řádu (§ 177 odst. 1 správního řádu). Jejich použitím jsou – s ohledem na značně neformální povahu výtky – dostatečně zajištěna práva adresáta tohoto aktu proti případné libovůli správního orgánu. Výtka tedy musí být udělena v době přiměřené dané věci, neboť výchovný účinek udělené výtky je podtržen tím, že orgán udělující výtku reaguje bezprostředně a rychle. Posouzení, zda byla lhůta přiměřená či nikoliv, je přitom nutno provést podle toho, jaké okolnosti jsou předmětem vytýkaného jednání, jak se o těchto dohledový orgán dozvěděl, jaké úkony činil k objasnění věci atp. Právě takový postup

odpovídá neformálnosti výtky a zaručuje pružné *ad hoc* řešení odpovídající nastalé situaci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 6. 2021, č. j. 7 As 8/2021-56).

45. V posuzované věci bylo z provedeného dokazování spisovou dokumentací zjištěno, že se Mgr. B. (soudkyně odvolacího senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem) e-mailem ze dne 2. 2. 2023 obrátila na místopředsedu Krajského soudu v Ústí nad Labem Mgr. Poláka s upozorněním na postup žalobce ve věci sp. zn. 11 Co 164/2022 (resp. sp. zn. 12 C 340/2015), který vyhodnotila „*naprosto neprofesionálním a nepřipustným*“. JUDr. Pastrňák, Ph.D. (místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem), se poté e-mailem ze dne 13. 2. 2023 obrátil na soudce odvolacích senátů Krajského soudu v Ústí nad Labem s dotazem na to, zda se soudci odvolacích senátů v rámci své rozhodovací praxe setkali s nerespektováním závazného právního názoru odvolacího soudu ze strany žalobce. Skutkové okolnosti, které žalované umožňovaly vyhodnotit žalobcovy nedostatky při výkonu funkce soudce, pak byly postaveny najisto nejpozději dne 17. 2. 2023 v rámci již shora rekapitulované Zprávy o provedené kontrole vypracované JUDr. Pastrňákem, Ph.D. (vztahující se konkrétně k věcem evidovaným u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012, 12 C 309/2019 a 17 C 131/2016). Dne 1. 3. 2023 dále proběhlo jednání, jejímž předmětem byla právě Zpráva o provedené kontrole spisů ze dne 17. 2. 2023 se zaměřením na dodržování závazného právního názoru odvolacího soudu. Žalovaná následně žalobci udělila namítanou výtku ze dne 17. 3. 2023, která mu byla doručena dne 21. 3. 2023 – tj. po jednom měsíci od zjištění rozhodných skutkových okolností. Zdejší soud tak vzhledem k popsanému vyhodnotil, že v projednávaném případě byla podmínka přiměřené lhůty dodržena, neboť postup žalované seznatelně nedosáhl takové délky, aby to ovlivnilo zákonnost udělení výtky. K tomu lze doplnit, že žalovaná (prostřednictvím místopředsedů Krajského soudu v Ústí nad Labem) v mezidobí od prvotní indicie stran nedostatků v práci žalobce do vydání samotné výtky dle názoru soudu vyvíjela odpovídající aktivitu vedoucí ke konkrétním skutkovým zjištěním, přičemž žalobci vytknula pochybení, z nichž nejstarší se vztahovalo ke dni 28. 12. 2021 (tj. odstup přibližně jednoho roku a tři měsíců od udělení výtky).
46. Nadto je možno zmínit, že Nejvyšší správní soud ve své judikatuře uvedl, že postih drobných nedostatků s časovým odstupem až několika let odporuje zásadě minimalizace zásahů do právní sféry dotčeného subjektu a zásadě rychlosti a hospodárnosti postupů správních orgánů. „*Postih, který přichází s časovým odstupem v řádu několika let, postrádá výchovný efekt a nemůže vést k pružnému ad hoc řešení a nápravě vzniklých pochybení. Výtka uložená se značnou časovou prodlevou se tak – kromě porušení požadavku přiměřenosti lhůty – navíc do značné míry mívá svým účinkem.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2023, č. j. 2 As 143/2022-34). Taková situace však v nyní řešeném případě dle soudu nenastala, jak plyne ze shora konstatovaných okolností.
47. Žalobní argumentace uplatněná v této části tak byla soudem shledána za nedůvodnou, neboť výtka byla žalobci udělena ve lhůtě přiměřené jak ve vztahu k okolnostem, které byly předmětem vytýkaných jednání, tak i vzhledem k tomu, kdy a jakým způsobem se o relevantních skutečnostech dohledový orgán dozvěděl a jaké úkony následně činil k objasnění věci. V kontextu uvedených závěrů tedy bylo irelevantní toliko prosté tvrzení žalobce o tom, že byly ve věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích sp. zn. 12 C 340/2015 vedení krajského soudu avizovány informace rozhodné pro zahájení řízení již na počátku srpna roku 2022. K tomu je případným znovu uvést, že jednak dohledový orgán nepodává návrh na zahájení řízení ani žádné řízení o udělení výtky nevede, a jednak z provedeného dokazování vyplynulo, že místopředsedovi krajského soudu byly avizovány

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

informace o „*naprosto neprofesionálním a nepřístupném*“ postupu žalobce v poukazované věci až e-mailem ze dne 2. 2. 2023. Stejně tak v daném ohledu na hodnocení soudu nic nemění konstatování žalované v napadeném rozhodnutí o udělení výtky, že postup žalobce ve věci vedené Okresním soudem v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 31/2016 mu nebyl vytknut, „*a to s ohledem na lhůty objektivní i subjektivní*“.

48. Soud se následně zabýval žalobními námitkami týkajícími se toho, že mělo být žalobci před konečným rozhodnutím poskytnuto právo, aby se k věci v rámci řádného a formálního procesu vyjádřil a navrhl důkazy pro svá tvrzení. Současně měl být žalobce dle jeho názoru seznámen s tím, jaké konkrétní nedostatky v práci jsou mu kladeny za vinu, a na základě jakých důkazů byly tyto poklesky shledány, aby se mohl připravit na obhajobu při projednání věci.
49. Úvodem je v tomto ohledu třeba konstatovat, že i otázku práva být slyšen je nutno posuzovat s ohledem na v judikatuře zdůrazňovanou menší formálnost procesu udělení výtky oproti kárnému nebo správnímu řízení. Povinností dohledového orgánu přitom není vždy toho kterého soudce předem výslovně upozornit, že mu hodlá udělit výtku, či dokonce nutnost předem výtku ústně projednat. Taková povinnost nevyplývá z žádného ustanovení právního předpisu ani z judikatury správních soudů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 3 As 398/2020-73).
50. I v žalobcem odkazovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41, nebylo nijak uvedeno, že před výtkou musí být záležitost s dotčenou osobou ústně projednána, či jí musí být jinak sdělen záměr dohledového orgánu výtku udělit. Nejvyšší správní soud pouze zdůraznil, že dotčená osoba musí dostat prostor vyjádřit se ke skutečnostem, za které je jí poté udělena výtku a ve kterých je spatřováno její pochybení. Nejvyšší správní soud výslovně uvedl, že předpokladem pro udělení výtky „*je možnost předešlého „slyšení“ dotčené osoby, v němž se může vyjádřit k vymezenému skutku. (...) Vyjádření osoby, již má být výtku udělena, byť rovněž neformálně učiněné, ale z praktických důvodů zachycené a zaznamenané, je tedy důležité pro správné vymezení skutku a jeho právního posouzení v ukládané výtce.*“ Výraz slyšení byl nicméně uveden v uvozovkách, a i z kontextu je zřejmé, že Nejvyšší správní soud neměl na mysli ústní projednání. Zdůrazňoval, že jde o to, aby se dotčená osoba mohla k vytýkanému jednání před udělením výtky vyjádřit a udělení výtky pro ni nebylo překvapivé, jak Nejvyšší správní soud blíže vyložil v rozsudku ze dne 28. 4. 2023, č. j. 3 As 398/2020-73.
51. Této povinnosti žalovaná v řešeném případě dle hodnocení soudu dostala. K tomu je nutno poukázat na fakt, že žalobce byl dne 22. 2. 2023 nejprve e-mailem požádán o to, aby se dostavil dne 1. 3. 2023 do kanceláře žalované k projednání „*několika záležitostí*“. Následně bylo dne 1. 3. 2023 se žalobcem provedeno ústní jednání, jehož předmětem byla Zpráva o provedené kontrole spisů ze dne 17. 2. 2023 se zaměřením na dodržování závazného právního názoru odvolacího (resp. i dovolacího) soudu. Toto jednání trvalo dle již odkazovaného úředního záznamu z téhož dne od 13:00 do 13:45 hodin a přítomni mu byli žalobce, žalovaná, Mgr. Polák (místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem) a JUDr. Pastrňák, Ph.D. (místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem). V rámci daného jednání byl popsán průběh věcí vedených u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015, 17 C 11/2012, 12 C 309/2019 a 17 C 131/2016 se závěrem, že žalobce v rámci specifikovaných rozhodnutí v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu, resp. ve věci sp. zn. 17 C 11/2012 v rozporu s § 243g odst. 1 o. s. ř. názor soudu dovolacího. Žalobce se současně k samotnému vymezení jednotlivých skutků mohl vyjádřit, přičemž tak dle úředního záznamu o předmětném Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

jednání také učinil. Žalovaná poté namítanou výtku ze dne 17. 3. 2023 žalobci doručila dne 21. 3. 2023.

52. Rovněž v této části proto bylo možno uzavřít, že postup žalované odpovídal neformálnosti výtky – tj. *ad hoc* řešení nastalé situace. Žalobce přitom byl ve věci „slyšen“ způsobem odpovídajícím nadepsaným judikturním požadavkům, jelikož měl možnost se k vytýkanému jednání před udělením výtky vyjádřit. Udělení předmětné výtky tak pro něj nebylo za daného stavu překvapivé. Soud tedy ve věci neshledal, že by bylo porušeno právo žalobce mít možnost se k věci vyjádřit, jakož i zákaz překvapivosti rozhodnutí o udělení výtky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 3 As 398/2020-73, a na něj navazující usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2023, sp. zn. II. ÚS 1755/2023).
53. Nadto je zde příležitým opětovně doplnit, že udělení výtky nepodléhá formálnímu správnímu řízení, neboť by takový postup vedle kárného řízení před Nejvyšším správním soudem postrádal smysl. Podání kárného návrhu musí být toliko prostředkem *ultima ratio* pro případy, které není možno řešit jiným způsobem, včetně výtky (srov. např. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2013, č. j. 16 Kss 8/2013-45). Zároveň by nebylo vedle kárného řízení upraveného zákonem, v rámci něhož je možné uložit různě tvrdá kárná opatření, účelné a smysluplné dovozovat existenci i jiného formalizovaného řízení se všemi kroky předvídanými v části druhé a třetí správního řádu, přičemž jediným myslitelným výsledkem takového řízení by bylo udělení nejmírnějšího opatření – výtky (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2018, č. j. 9 As 79/2016-41).
54. Jedná-li se dále o tvrzení žalobce, že mu bylo na začátku projednání Zprávy o provedené kontrole spisů zakázáno vyjadřovat se ke správnosti právních názorů vyšších soudů, pak z úředního záznamu z jednání ze dne 1. 3. 2023 se konkrétně podává, že JUDr. Pastrňák, Ph.D. (místopředseda Krajského soudu v Ústí nad Labem), s poukazem na rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ve věci „P.“ (tj. rozhodnutí ze dne 26. 5. 2021, č. j. 16 Kss 6/2020-119) žalobci sdělil, že i kdyby měl soudce okresního soudu ve svých rozsudcích pravdu a odvolací soud se mýlil, v justičním systému se nehledá „pravda s velkým P“, ale pravda institucionální. Žalobci tak dle soudu nebyla nezákonným způsobem upřena možnost se před udělením výtky ve věci vyjádřit, když byl pouze upozorněn na skutečnost, že není úkolem dohledového orgánu být „soudcem“ právních názorů mezi soudem prvního stupně a odvolacím či dovolacím soudem. „Institucionální pravdu“ totiž může mít jen jeden z právních názorů, a to ten, který zastává vyšší soud. Samotnou otázkou „institucionální pravdy“ se poté v kontextu konkrétních žalobci vytčených jednání zdejší soud zabývá v následujících odstavcích.
55. V návaznosti na dříve popsane skutečnosti se tedy soud dále zabýval obsáhlou argumentací žalobce týkající se toho, že mu bylo napadeným rozhodnutím ve třech konkrétních případech vytknuto, že v rozporu s § 226 odst. 1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu, resp. v rozporu s § 243g odst. 1 o. s. ř. názor soudu dovolacího.
56. V souvislosti s nadepsanými ustanoveními o. s. ř. soud předně uvádí, že dle nálezu Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 37/03, „je podle ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. soud prvního stupně vázán právním názorem soudu odvolacího, pokud bylo prvoinstanční rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení. Nejde v právní teorii o nic jiného než o důsledné naplnění pravidla instančního postupu, jehož účelem je minimalizovat možnost vadného rozhodnutí a chyb, kterých by se snad soud v rozhodování nebo spíš v rozhodnutí ve věci dopustil. (...)“

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. má zajistit, aby soud prvního stupně nejen seznal, proč má soud odvolací jeho rozsudek za vadný, ale i čeho se má při dalším postupu vyvarovat. To je právě smysl institutu vázanosti právním názorem. V žádném případě nebrání ustanovení § 226 odst. 1 o. s. ř. soudu nižšího stupně, aby na základě nových skutečností dospěl i ke stejným závěrům; vede ho však závazně k tomu, aby neopakoval předchozí nedostatky.“ Podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2004, sp. zn. 26 Cdo 896/2003, rovněž platí, že „je smyslem citovaného ustanovení (pozn. soudu – § 226 odst. 1 o. s. ř.), aby se při posouzení konkrétní věci prosadil právní názor, který za zjištěného skutkového stavu vyslovil odvolací soud v rozhodnutí, jímž zrušil napadené rozhodnutí soudu prvního stupně právě proto, že se s tam uvedeným právním názorem soudu prvního stupně neztotožnil. Proto, aby bylo zajištěno, že právní závěry odvolacího soudu budou v dalším řízení soudem prvního stupně respektovány (nebudou pominuty), stanoví právní úprava, že právní názor vyslovený odvolacím soudem ve zrušujícím rozhodnutí je závazný pro soud prvního stupně.“ Pro dovolací řízení je poté vázanost právním názorem stanovena v § 243g odst. 1 o. s. ř., ve kterém část věty první za středníkem zajišťuje, aby soudy dále po zrušujícím rozhodnutí dovolacího soudu věc řešící respektovaly výsledek dovolacího řízení, tj. právní závěr, na němž rozhodnutí dovolacího soudu spočívá (srov. Jirsa, J., Beran, V., Havlíček, K., Janek, K., Korbel, F., Mottl, T., Paľko, D., Petr, B., Trebatický, P., Vacková, M., Vančurová, K., Vojtek, P., Doležal, M., Lichovník, T., Sedlák, V.: *Občanský soudní řád, 3. část: Soudcovský komentář*., Systém ASPI, Wolters Kluwer, k § 226).

57. Na tomto místě je v projednávané věci případným zmínit i nález Ústavního soudu ze dne 8. 3. 2016, sp. zn. IV. ÚS 3073/15, z něhož plyne závěr, že „[v] případě, že dovolací soud zruší rozhodnutí soudu odvolacího s tím, že vysloví závazný právní názor, je povinností soudu, jež má věc znovu projednat, aby postupoval ve smyslu (v duchu) ustanovení § 243g ve spojení s § 226 o. s. ř. a vysloveným závazným názorem se bezvýhradně řídil. Kasační rozhodnutí je třeba číst pečlivě, "mezi řádky", a řídit se jím nikoliv jen formálně, ale především materiálně. V novém rozhodnutí následujícím po rozhodnutí kasačním je odvolací soud povinen pečlivě a do podrobností se vypořádat se všemi aspekty závazného právního názoru, vyložit, jak s nimi "pracoval" a jaké z nich vyvodil nové právní závěry. Odvolací soud to však podle Ústavního soudu neučinil. Jeho rozhodnutí i zvolený procesní postup působí spíše dojmem, že přehlédl podstatu závazného právního názoru a ve snaze obhájit svůj původní verdikt postupoval v řízení tak, že v podstatě závazný právní názor obešel (ignoroval). Takový postup jde však proti smyslu procesní úpravy, je projevem nepřipustné svévole, a tudíž ústavně nekonformní.“
58. V rámci hodnocení žalobních tvrzení uplatněných v této části si přitom byl zdejší soud plně vědom toho, že nepostižitelnost soudce pro obsah rozhodnutí či právní názor (s výjimkou zjevných excesů) je bezpochyby klíčovou pojistkou nezávislosti soudnictví. Jedná se o zcela zásadní pravidlo, neboť kárný režim nesmí být zneužíván k ovlivňování soudních rozhodnutí nebo tlaku na soudce. Z výše uvedeného pravidla však lze ve specifických případech připustit výjimky, jak se podává z rozhodovací praxe kárných senátů Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2013, č. j. 16 Kss 6/2012-114, a ze dne 30. 6. 2011, č. j. 11 Kss 9/2009-331).
59. Jak poté v daném kontextu vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 7. 2023, č. j. 2 As 368/2020-49, je možné si představit též určitou množinu závažných pochybení soudce v rámci rozhodovací činnosti, která jsou jednoznačně způsobila ohrožit důvěru veřejnosti v soudnictví a která přesto současně svou intenzitou zůstávají pod prahem postižitelnosti v kárném řízení, jehož dosah je restriktivně vymezen judikaturou kárného soudu. Přípustnost udělení výtky je tedy možno zdůvodnit obdobně jako přípustnost

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kárného potrestání za pochybení při rozhodovací činnosti, a sice tak, že obojí postih lze uplatnit pouze výjimečně – není ovšem možné je zcela vyloučit. Zároveň je nutno vnímat, že výtka je mezi disciplinárními sankcemi tou nejméně invazivní. Jelikož je rozhodovací činnost součástí práce soudce, a dokonce tou hlavní, jsou pochybení s ní spojená dle Nejvyššího správního soudu obecně podřaditelná pod nedostatky v práci, o nichž hovoří právě § 88a zákona o soudech a soudcích.

60. Z judikatury kárných senátů Nejvyššího správního soudu současně vyplývá a obecně není zpochybňováno, jak ostatně už zdejší soud nastínil výše, že kárným proviněním může být i nedodržení právního názoru, který je pro soudce závazný (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2021, č. j. 16 Kss 6/2020-119). V rozhodnutí ze dne 7. 3. 2018, č. j. 16 Kss 7/2017-223, v daném ohledu Nejvyšší správní soud uvedl, že *[p]odle zákonů upravujících víceinstanční řízení před soudy platí, že za určitých okolností a v zákonem vymezeném rozsahu je soudce při rozhodování konkrétní věci vázán právním názorem vysloveným v této věci soudem vyšší instance, případně je povinen vykonat, co mu soud vyššího stupně uloží. (...) Soudce podřízený ve svém rozhodování vyšší instanci je tedy na jedné straně oprávněn a povinen rozhodovat na základě toho, co sám svými smysly a svým rozumem v souladu se zákonem při řízení zjistí, na straně druhé je však v tomto ohledu omezen v té míře, v jaké mu vyšší instance uložila se na věc dívat či ji hodnotit úhlem pohledu odlišným od toho, k němuž dospěl předtím soudce samotný. Vázanost náhledem vyšší instance nelze brát samu o sobě jako zásah do soudcovské nezávislosti. Soudní systém je instančně uspořádaný právě proto, aby ve vzájemné interakci nižších a vyšších instancí soudů produkoval pokud možno co nejsprávnější výstupy – soudní rozhodnutí, která budou založena na přesvědčivých faktech a opřena o dobře promyšlené právní závěry. Těžištěm činnosti soudu při řešení konkrétního případu bývá pravidelně soud tzv. nalézací, tedy soud první instance, zatímco soudy instancí vyšších plní obvykle roli korektora postupu soudu prvoinstančního, případně sjednocují právní názory na určité právní otázky. V judikatuře kárných senátů je považováno za nesporné, že za určitých okolností může být nenásledování závazných pokynů soudu vyšší instance kárným proviněním soudce (viz rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2011, č. j. 13 Kss 11/2010-51, ze dne 22. 3. 2013, č. j. 16 Kss 6/2012-114, bod 36, ze dne 10. 1. 2014, č. j. 16 Kss 10/2013-84, zejména bod 31, či ze dne 25. 6. 2015, č. j. 11 Kss 1/2015-85). Shoda však panuje též v tom, že má jít o případy výjimečné, v nichž „neposlušnost“ soudce má povahu očividnou a ničím neospravedlnitelnou. Při bližším zkoumání toho, za jakých okolností může kárná odpovědnost soudce takto připadat v úvahu, se ukazuje následující: V první řadě musí být pokyn instančně nadřízeného soudu takové povahy, aby soudce, kterému je určen, nemohl být v žádném rozumném ohledu na pochybách, že jde o pokyn nějakým způsobem jednat a jak.“ (pozn. soudu – srov. např. i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2015, sp. zn. 28 Cdo 679/2015, a rozsudek téhož soudu ze dne 8. 1. 2004, sp. zn. 26 Cdo 896/2003 nebo Jirsa, J., Beran, V., Havlíček, K., Janek, K., Korbel, F., Mottl, T., Paľko, D., Petr, B., Trebatický, P., Vacková, M., Vančurová, K., Vojtek, P., Doležal, M., Lichovník, T., Sedlák, V.: *Občanský soudní řád, 3. část: Soudcovský komentář*, Systém ASPI, Wolters Kluwer, k § 226, či Svoboda, K., Smolík, P., Levý, J., Doležilek, J. a kol.: *Občanský soudní řád. Komentář. 3. vydání (2. aktualizace)*, C. H. Beck, Praha: 2023, k § 226). I pokud bude podmínka popsaná v předchozí větě splněna, může být výjimečně neuposlechnutí pokynu ospravedlnitelné, a nebude tedy kárným proviněním. Po vydání rozhodnutí soudu vyšší instance se mohou relevantně změnit poměry, takže se jeho pokyn může stát z nějakého důvodu obsoletním. Jiným příkladem může být uložení pokynu natolik zjevně nezákonného, že postupovat podle něho by bylo v očividném rozporu se samou podstatou role soudce v ústavním systému. Dalším příkladem by za okolností, které na tomto místě není důvodu hlouběji rozebírat, mohla být výhrada svědomí. Jiným příkladem, který by za Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.*

specifických okolností (typicky za podmínek totalitního režimu či ovládnutí justičního systému očividně nelegitimními silami) nejen že nebyl kárným proviněním, nýbrž naopak hrdinstvím, jež by měla historie ocenit, by bylo bránění naplnění zločinného příkazu vyšší instance lstí, „švejkováním“, záměrnými průtahy apod. (...) Soudní rozhodování je založeno na představě, přesněji řečeno ideálním typu „objektivní pravdy“. Má se za to, že soud je schopen najít „správnou odpověď“ v řešené kauze nejen po stránce obsahu rozhodného práva (normativní), ale i po stránce skutkové – tedy zjistit, jak se rozhodné skutkové okolnosti opravdu („objektivně“) měly. (...) Nelze připustit, aby se soudce nižší instance stal jakýmsi robotem dálkově řízeným vyšší instancí. Na druhé straně však soudce nižší instance musí akceptovat, samozřejmě vyjma výjimek v extrémních situacích, jež byly stručně zmíněny výše, že je to soud vyšší instance, který je v rovině právního názoru i v rovině volby metod a myšlenkových operací při zjišťování skutkového stavu nositelem finální institucionální pravdy. (...) Podobně se vyslovil kárný senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 16. 9. 2019, č. j. 16 Kss 2/2019-87: „Justiční systém jako jeden ze subsystémů ústavního a politického systému je postaven na principech institucionální a zejména procesní hierarchie. Systém má podobu stupňovité pyramidy, jejíž vrchol má poslední slovo. Jeho instančně nižší články jsou zásadně vázány v dané konkrétní věci právním názorem instančně vyššího článku. V určitém ohledu tato vázanost zasahuje i do skutkového zjišťování (viz body 71-73 již zmíněného rozhodnutí č. j. 16 Kss 7/2017-223). Smyslem a účelem procesní hierarchie v justičním systému je to, aby produkoval pokud možno přesvědčivé, předvídatelné a jednoznačné výstupy, tedy rozhodnutí v konkrétních věcech, z nichž některá působí i jako precedenty do budoucna. Je nepochybné, že vyšší instance nemusí mít vždy objektivně nejlepší právní názor a že bez toho, aby se v rámci hierarchického systému střetly konkurující si přístupy k právu a právní názory, není možné docílit vývoje (a snad i "pokroku") ani v oblasti práva. Právní názor v konkrétní věci tedy může v rámci putování této věci instancemi doznat změny. Musí se tak však dát způsoby procesně předvídanými a tak, že každý z článků instančního systému respektuje svou roli v něm (v rovině precedenční srov. bod 11 usnesení kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2019, č. j. 16 Kss 5/2017-139). Rolí prvostupňového soudce je mimo jiné respektovat v konkrétním případě právní názor odvolacího soudu (příp. dalších instančně nadřazených soudů). Pokud by tak nečinil, třeba i z důvodů, jež mohou být nezaujatým vnějším pozorovatelem považovány za rozumné (byť nikoli nezbytně správné), rozbíjel by hierarchický systém soudního nalézání práva a s ním i jeho legitimitu. Soudní systém instančním postupem hledá "institucionální pravdu", nikoli jakousi "Pravdu s velkým P", která je mimo dějiny. Historie dává mnoho příkladů, že to, co později bylo shledáno samozřejmou pravdou, nebylo ve své době za pravdu považováno, jelikož k tomu vývoj zkrátka "ještě" nedospěl. Instanční systém je i se svou těžkopádností, někdy zdlouhavostí a pro vnějšího pozorovatele složitostí a občasnou nesrozumitelností z dlouhodobého hlediska tím nejlepším, co zatím lidstvo vymyslelo jako nástroj hledání a nalézání spravedlnosti. Zaručuje totiž rozumnou kombinaci stability (a tedy předvídatelnosti) a flexibility (schopnosti reagovat na nové potřeby) a dokáže poskytovat na otázky, jež mu jsou kladeny, v posledku jednoznačné odpovědi zaštitěné autoritou a legitimitou institucí, které systém tvoří.“

61. Vycházejí ze shora odkazovaných judikатурních závěrů pak zdejší soud konkrétně ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 340/2015 shledal, že právní názor odvolacího soudu byl jednoznačně a srozumitelně vyjádřen. I pro někoho, kdo není zběhlý v rozhodování občanskoprávních sporů, je totiž z odůvodnění prvního zrušujícího usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 3. 2017, č. j. 11 Co 514/2016-53, zřejmé, že na do té doby zjištěný skutkový stav nedopadala aplikace § 2450 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) – tj. že zprostředkovatel nemá právo na provizi a na úhradu nákladů, byl-li v rozporu se smlouvou činný také pro druhou stranu zprostředkovávané smlouvy. Z druhého zrušujícího usnesení

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 11. 2018, č. j. 11 Co 70/2018-101, se jasně podává, že odvolací soud na základě zjištěných skutečností nesouhlasil s právním názorem soudu prvního stupně o neplatnosti posuzované smlouvy o rezervaci a o poskytnutí součinnosti z důvodu její neurčitosti a nesrozumitelnosti. Zároveň zde byl vysloven jasný závěr, že *„odvolací soud při respektování principu autonomie vůle smluvních stran, vycházejí z platné hmotněprávní úpravy soukromoprávních vztahů, je přesvědčen o určitosti a srozumitelnosti posuzované smlouvy, a tedy i její platnosti.“* Z dosavadního průběhu řízení bylo též dle odvolacího soudu nepochybné, že žalovaný od počátku řízení věděl, jaké konkrétní nemovitosti jsou předmětem smlouvy a že se jednalo o zprostředkování kupní smlouvy, neboť měl zájem tyto konkrétní nemovitosti koupit. Ve smlouvě byly předmětné nemovitosti podle odvolacího soudu označeny dostatečným způsobem. Odvolací soud tak uzavřel, že dotčená smlouva je platným právním jednáním ve smyslu § 2445 odst. 1 občanského zákoníku a současně vyslovil, že v novém řízení bude soud prvního stupně (žalobce) vycházet z vysloveného právního názoru odvolacího soudu dle § 226 odst. 1 o. s. ř. Ze třetího zrušujícího usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 12. 2020, č. j. 11 Co 65/2020-198, dále vyplývá, že odvolací soud předně zdůraznil, že na svých dosavadních právních závěrech nemá důvodu cokoli měnit a nadále na nich setrvává, přičemž je jimi při svém rozhodování soud prvního stupně vázán ve smyslu § 226 odst. 1 o. s. ř. Uvedl přitom, že soud prvního stupně dospěl opětovně k závěru, že přestože smlouva výslovně nezakazovala, aby byla žalobkyně činná i pro prodávajícího, nemá žalobkyně vůči žalovanému právo na provizi podle § 2450 občanského zákoníku, protože postupovala v rozporu se smlouvou, jelikož žalovanému neoznámila právní vady předmětných nemovitostí. Toto hodnocení však nebylo možno akceptovat z důvodu, že se soud prvního stupně dopustil procesní vady, k níž musel odvolací soud přihlídnout, jelikož mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Za dané situace totiž bylo rozhodnutí soudu prvního stupně založeno na nepřípustném odklonu od závazného právního názoru odvolacího soudu ve smyslu § 226 odst. 1 o. s. ř., neboť soud prvního stupně nevyslechnul svědkyni (realitní makléřku), která v zastoupení žalobkyně dotčenou smlouvu uzavírala. Jestliže soud prvního stupně odůvodnil odklon od závazného právního názoru odvolacího soudu ve vztahu k aplikaci § 2450 občanského zákoníku tím, že se nevztahoval na nově zjištěnou situaci, kdy žalobkyně měla zamlčet žalovanému konkrétní právní vady prodáváných nemovitostí, tak takový názor shledal odvolací soud s ohledem na okolnosti dané věci za neakceptovatelný. Odvolací soud závěrem odůvodnění poukazovaného usnesení učinil důrazný apel vůči okresnímu soudu (žalobci), aby se v novém řízení důsledně řídil pokyny a právními názory odvolacího soudu vyslovenými v tomto a předešlých usneseních a zachoval rovnost stran a nestrannost, aby jeho nové rozhodnutí o žalobě nezavdalo pochybnosti o libovůli. Ve čtvrtém zamítavém rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 4. 2022, č. j. 12 C 340/2015-267, nicméně žalobce ve věci úvodem vlastního hodnocení konstatoval, že *„dle dřívějšího závazného právního názoru odvolacího soudu není na překážku platnosti smlouvy její neurčitost a nesrozumitelnost ohledně obsahu písemné smlouvy, z níž nelze ani žádným následným výkladem zjistit ani to, jaká smlouva byla zprostředkována, ani to jakých nemovitostí se měla či neměla smlouva týkat, pokud byl obsah smlouvy zřejmý smluvním stranám. Na překážku dle názoru odvolacího soudu pak není ani to, že mezi účastníky smlouvy nepanovala shoda ohledně vymezení nemovitostí, kterých se smlouva měla týkat (...), ani to, že pozemky byly označeny chybně a stavba zcela chyběla. Tento právní názor je ve zjevném rozporu s judikaturou Nejvyššího soudu, například rozsudkem sp. zn. 26 Odo 1155/2005, v němž je konstatováno, že „určitost písemného projevu vůle je objektivní kategorií a takový projev vůle by neměl vzbuzovat důvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u osob, které nejsou účastníky daného*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

smluvního vztahu“, a na tento právní názor je pravidelně odkazováno i v následné judikatuře Nejvyššího soudu, a to až do dnešní doby (...). S ohledem na závaznost ustálené judikatury Nejvyššího soudu, má okresní soud za to, že blíže neodůvodněný odlišný závazný právní názor odvolacího soudu nemůže přesvědčivě vyvrátit právní názor vyšší soudní instance, a proto má okresní soud za to, že uzavřená smlouva o rezervaci a o poskytnutí součinnosti (...) je pro neurčitost neplatná, a žalobci nelze žádné smluvní nároky přiznat už z tohoto důvodu.“ Odvolací soud poté rozsudkem ze dne 9. 2. 2023, č. j. 11 Co 164/2022-307, rozhodl v poukazovaném případě tak, že nadepsaný čtvrtý zamítavý rozsudek žalobce již změnil – tj. vyhověl žalobě a přiznal náhradu nákladů řízení. Uvedl přitom, že setrval na všech svých právních názorech a závěrech, které už ve věci zaujal a vyslovil v předešlých třech zrušujících usneseních. Na těchto závěrech neměl odvolací soud důvodu cokoliv měnit, a to ani po doplnění skutkových zjištění. Soudu prvního stupně především vytknul opakované nedodržování závazných právních názorů vyšší instance (odvolacího soudu) v hrubém rozporu s § 226 o. s. ř.

62. Nutno na tomto místě zdůraznit, že zdejší soud v projednávané věci nehodlá jakkoliv hodnotit správnost právního názoru odvolacího soudu a posuzovat, zda náhodou žalobce neměl větší „*Pravdu s velkým P*“ než odvolací soud, jak plyne už z výše citované judikatury Nejvyššího správního soudu. Podstatným zde zůstává to, že odvolací soud v rámci svých pravomocí poskytl v dané fázi běhu poukazované věci soudními instancemi svoji „*institucionální pravdu*“, kterou byl žalobce povinen respektovat. To však žalobce neučinil a zcela seznatelně se odvolací instancí svým postupem vědomě vzepřel. Jednal přitom způsobem, který není ve smyslu výše odkazované judikatury Nejvyššího správního soudu jakkoliv ospravedlnitelný (resp. nejednalo se o právem přípustnou polemiku), neboť v rámci odůvodnění čtvrtého zamítavého rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 4. 2022, č. j. 12 C 340/2015-267, zaujal zjevně konfrontační postoj vedoucí k podrývání autority odvolacího soudu (viz shora citovaná pasáž odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 4. 2022, č. j. 12 C 340/2015-267).
63. Stran opakované polemiky se závazným právním názorem v otázce určitosti dotčené smlouvy se tedy lze ztotožnit se žalovanou, že se žalobce dopustil úmyslného nerespektování závazného právního názoru odvolacího soudu, a tudíž porušení § 226 odst. 1 o. s. ř. Žalobce si přitom byl najisto vědom toho, že se jednalo o závazný právní názor odvolacího soudu vyslovený právě ve vztahu ke konkrétním okolnostem případu – tj. týkající se konkrétní posuzované smlouvy (její určitosti, srozumitelnosti a platnosti), přičemž tak za vyvstálé situace nebylo možno neuposlechnutí jasného pokynu odvolacího soudu překlenout toliko povšechným odkazem žalobce na to, že dle judikatury Nejvyššího soudu platí, že „*určitost písemného projevu vůle je objektivní kategorií a takový projev vůle by neměl vzbuzovat důvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u osob, které nejsou účastníky daného smluvního vztahu*“.
64. K tomu lze odkázat i na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 16 Kss 2/2019-87, v němž bylo vysloveno, že „*[o]becně vzato měl kárně obviněný uposlechnout již „napoprvé“. Nicméně jeho jednání by snad nemuselo být považováno za kárné provinění, pokud by po prvním zrušení svého rozsudku zcela výjimečně vstoupil do důkladně argumentované právní polemiky s odvolacím soudem a přestřel mu konkurující úvahy. Zejména by musel snést opravdu závažné argumenty, odvolacím soudem vůbec nezvažované, pro lpění na svém názoru. Pokud by nicméně odvolací soud na svém názoru setrval i „napodruhé“, pro další polemiku by již nebyl prostor.*“ Jak však ve věci plyne už z dříve uvedeného, žalobce do žádné takovéto opravdu fundamentální polemiky, z jejíž vskutku důkladné argumentace by plynulo, že jde o postup výjimečný ve smyslu dříve citovaného, nevstoupil.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

65. Nad rámec uvedeného se soud musí pozastavit také nad samotnou formou, jakou žalobce v poukazovaném čtvrtém zamítavém rozsudku zvolil pro zcela otevřenou kritiku závěru odvolacího soudu o určitosti posuzované smlouvy, když nesouhlas s ním mj. uvořil slovy „*blíže neodůvodněný odlišný závazný právní názor odvolacího soudu*“.
66. Zdejší soud poté dodává, že žalobce jistě mohl se srozumitelně a pro běžně zkušeného právníka i jednoznačně vyjádřeným závěrem odvolacího soudu ve věci nesouhlasit, avšak byl povinen jej respektovat jako názor instančně nadřízeného soudu v daném konkrétním případě; tedy jako právní názor přísně zavazující, nikoliv „pouze precedenční“. Žalobce tak nicméně v tomto případě neučinil, přičemž neměl žádné relevantní důvody, které by v dotčené části ospravedlnily neuposlechnutí právního názoru odvolacího soudu. Dané pochybení žalobce proto bylo dle hodnocení soudu podřaditelné pod nedostatky v práci, o nichž hovoří právě § 88a zákona o soudech a soudcích, jelikož žalobce úmyslně nerespektoval zrušovací rozhodnutí výše postaveného soudu v konkrétní věci (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2011, č. j. 13 Kss 11/2010-51).
67. Na tomto závěru pak nemohla nic změnit poznámka žalobce, že jeho polemika s názorem odvolacího soudu měla pouze vedlejší roli, neboť v odkazovaném případě shledal nové důvody pro zamítnutí žaloby. Stěžejním byl totiž v kontextu žalobci vytčeného jednání fakt, že z dříve citované části odůvodnění čtvrtého zamítavého rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 8. 4. 2022, č. j. 12 C 340/2015-267, bylo nepochybné, že žalobce v řešeném případě právě v rozporu se závazným právním názorem odvolacího soudu opětovně (primárně) uzavřel, že „*uzavřená smlouva o rezervaci a o poskytnutí součinnosti je pro neurčitost neplatná, a žalobci nelze žádné smluvní nároky přiznat už z tohoto důvodu*“. Tvzení žalobce o vedlejší roli jeho polemiky se závazným právním názorem odvolacího soudu tudíž bylo za daných okolností nepřiléhavou marginalizací jeho závadového postupu (postoje) v poukazované věci, neboť je z dříve uvedené citace jednoznačně zřejmé, že již tento prvotní důvod žalobce vedl k nepřiznání jakýchkoliv smluvních nároků, ačkoliv byl v naprostém rozporu se závazným právním názorem odvolacího soudu.
68. K závěru, že ze strany žalobce došlo k nepřipustnému nerespektování závazného právního názoru, dospěl soud i ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 12 C 309/2019. K tomu je třeba nejprve zrekapitulovat, že prvním rozsudkem vydaným v odkazovaném případě žalobce zamítl podanou žalobu s tím, že žalobce neunesl důkazní břemeno, když neoznačil ani nepředložil žádné důkazy, z nichž by byla zjiitelná sjednaná cena, resp. neprokázal tvrzení o výši dluhu žalovaného. Z odůvodnění následně vydaného zrušujícího usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 2. 2021, č. j. 8 Co 31/2021-73, se poté podává zcela zřejmý závěr odvolacího soudu ve věci, že „*součástí žalobních tvrzení byla identifikace smlouvy, odběrného místa, vymezení fakturačního období, čísla měřidla, označení spotřeby v MWh, výše ceny za poskytnuté služby (vyfakturovaná částka) a konstatování, že podání žaloby předcházela upomínka o zaplacení žalované částky. Žalovaný zůstal po celou dobu soudního řízení zcela nečinný, (...) Lze tedy uzavřít, že proti žalobě, která byla věcně projednatelná, žalovaný žádnou procesní obranu neuplatnil, tedy nezpochybnil žádné ze žalobních tvrzení, tím méně výpočet jednotlivých částek a žalovanou částku jako celek. Pro rozhodnutí je podstatné, že dané řízení je řízení sporným, které je ovládáno řadou zásad. V této věci je třeba především zdůraznit zásadu projednací, v rámci níž účastník řízení, k němuž má soud poučovací povinnost o jeho procesních právech a povinnostech, nese odpovědnost za výsledek sporu. Tato zásada je založena na povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní a s nimi spojenými břemeny (...). Současně platí zásada kontradiktornosti (související se zásadou rovnosti stran), z níž vyplývá právo každého z účastníků řízení vyjádřit se ke všem tvrzením a důkazům*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

předloženým protistranou. Uvedené současně znamená, že rozhodnutí soudu nemůže být založeno na něčem, co nebylo předmětem diskuze stran (...), ať již proto, že účastník řízení zůstal nečinný, nebo tvrzení a důkazy předložené protistranou nespornoval z jiných důvodů. Soudu pak nepřísluší, aby z vlastní iniciativy vyhledával důkazy ve prospěch jednoho z účastníků řízení, neboť z hlediska § 120 o. s. ř. není oprávněn namísto účastníka řízení vnášet do sporu nové skutečnosti/pochybnosti, a suplovat tak procesní povinnosti procesních stran (povinnost tvrzení, povinnost důkazní), jejich splnění je předpokladem úspěchu ve sporu. V posuzované věci soud prvního stupně porušil shora uvedené zásady (zásadu projednací, zásadu kontradiktornosti a rovnosti stran), pakliže sám vstoupil do procesu dokazování tím, že obranu žalovaného nahradil svojí vlastní iniciativou, když namísto žalovaného, který ničeho takového nečinil, zpochybnil výpočet žalované částky. Takový postup shledal odvolací soud jako vadu řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (...).“ Ve druhém zamítavém rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 28. 12. 2021, č. j. 12 C 309/2019-119, však žalobce opětovně konstatoval, že „ohledně výše žalované částky žalobce neunesl důkazní břemeno, když neoznačil ani nepředložil žádné důkazy, z nichž by byla zjiitelná sjednaná cena (...). Po provedeném dokazování a zhodnocení důkazů soud dospěl k závěru, že žalobce neprokázal své tvrzení o výši dluhu žalovaného, tedy k uvedené skutečnosti neunesl důkazní břemeno. Vzhledem k neunesení důkazního břemene o výši sjednané ceny žalobcem, nezbylo než žalobu zamítnout. (...) K připomínce odvolacího soudu považuje okresní soud za potřebné uvést, že nikterak nenahrazuje obranu žalovaného, ale pouze trvá na tom, aby žalobce, který se domáhá svého nároku, unesl břemeno důkazní ke svému tvrzení o výši sjednané ceny, jak soudu ukládá zákon.“ Odvolací soud pak rozsudkem ze dne 25. 4. 2022, č. j. 8 Co 32/2022-146, rozhodl v poukazovaném případě tak, že nadepsaný druhý zamítaný rozsudek žalobce změnil – tj. žalobě sám vyhověl. Uvedl přitom, že soud prvního stupně dříve vyslovený závazný právní názor odvolacího soudu v řešeném případě nerespektoval (§ 226 odst. 1 o. s. ř.). Dle odvolacího soudu žalobce v žalobě dostatečně tvrdil skutečnosti rozhodné pro aplikaci právní normy, která na daný právní vztah dopadá, a to že mezi účastníky byla uzavřena kupní smlouva, jaká práva a povinnosti pro jednotlivé smluvní strany z tohoto smluvního vztahu vyplývaly, že ze strany žalobce došlo ke splnění jeho povinnosti, a jaká povinnost byla žalovaným porušena. K prokázání těchto tvrzení žalobce dle odvolacího soudu označil též důkazy, které bezesbýtku prokazovaly žalobcova tvrzení, a proto nebylo možno uzavřít, že by neunesl břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Bylo přitom na žalovaném, aby vyjádřil své procesní stanovisko k žalobě a případně se proti žalobním tvrzením bránil, to však žalovaný neučinil, když zůstal po celou dobu řízení nečinný. Žádná žalobcova tvrzení tedy žalovaný nezpochybnil a jak již odvolací soud uvedl ve svém předchozím rozhodnutí, za takové situace soudu prvního stupně nepříslušelo, aby z vlastní iniciativy vyhledával důkazy ve prospěch jednoho z účastníků řízení, neboť nebyl oprávněn namísto něho vnášet do sporu nové skutečnosti.

69. Z dříve popsaného tedy dle názoru soudu i v nadepsané věci jednoznačně vyplynulo, že odvolací soud ve svém prvním zrušujícím usnesení vyjádřil závazný právní názor jasně, srozumitelně a pochopitelně, přičemž jej tak měl žalobce v dalším svém postupu respektovat. I zde však žalobce tímto způsobem nejednal, ačkoliv odvolací soud poskytl v rámci svých pravomocí v dané fázi běhu odkazovaného případu soudními instancemi svoji „institucionální pravdu“. Z výše citované části odůvodnění druhého zamítavého rozsudku Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 28. 12. 2021, č. j. 12 C 309/2019-119, je totiž seznatelné, že pro žalobce byl ve věci vyslovený právní závěr odvolacího soudu jednoduše neakceptovatelný. S ohledem na veškerý již shora učiněný výklad se tudíž soud i v tomto případě ztotožnil s posouzením daného skutku žalovanou, že žalobce v rozporu s § 226 odst.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

1 o. s. ř. nerespektoval závazný právní názor odvolacího soudu v otázce dokazování – zákazu nahrazování aktivity účastníka řízení vlastní iniciativou, který byl vysloven přímo na základě konkrétních okolností věci.

70. Pokud v tomto kontextu žalobce toliko obecně zmínil zákaz ukládání pokynu odvolacím soudem k učinění konkrétního skutkového zjištění s poukazem na náleze Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2023, sp. zn. IV. ÚS 2980/22, pak je třeba zmínit, že se uvedený náleze Ústavního soudu týkal trestního řízení, nikoliv otázek řízení občanskoprávního. Přitom i v tomto nálezu Ústavní soud konstatoval, že „[v]zhledem k hierarchické výstavbě soustavy soudů a jejich pozic v trestním řízení, rozdělení dokazování mezi soud prvního stupně a odvolací soud, lze k této otázce uzavřít, že neprovede-li následně po vrácení věci odvolacím soudem soud prvního stupně v hlavním líčení nové dokazování, jehož výsledky takové skutkové zjištění odvolacího soudu zpochybňují, je jím vázán. Zákaz ukládání pokynu odvolacím soudem k učinění konkrétního skutkového zjištění či k určitému způsobu hodnocení soudu prvního stupně takovému postupu nebrání, neboť tento zákaz se vztahuje toliko k situaci, v níž odvolací soud sám dokazování neprovedl, žádné skutkové zjištění neučinil a neústavně nutí soud prvního stupně ke konkrétnímu výsledku takových procesů v řízení před soudem prvního stupně.“ Z výše citovaného pak soudu ani nebylo zřejmé, jak měl žalobcem učiněný povšechný odkaz na daný náleze Ústavního soudu podepřít jeho žalobní argumentaci, když i v poukazované věci Ústavní soud předně zdůraznil právě hierarchickou výstavbu soustavy soudů a jejich pozici v trestním řízení.
71. Jedná-li se dále o závěr žalované, že žalobce ve věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012 nerespektoval v rozporu s § 243g odst. 1 věta první o. s. ř. závěry Nejvyššího soudu ze dne 18. 1. 2022, sp. zn. 25 Cdo 726/2021, a nerozhodl o nástupnictví podle § 107 o. s. ř., ale opětovně podle § 107a o. s. ř., přičemž tak ve věci došlo i k více než půlročnímu průtahy v řízení, zdejší soud se ztotožnil i s tímto jejím hodnocením. K tomu soud úvodem rekapituluje, že Nejvyšší soud v usnesení ze dne 18. 1. 2022, č. j. 25 Cdo 726/2021-289, v rámci daného případu konstatoval, že „výkladem soudů nižších stupňů byla pro žalobce vytvořena nezdolatelná překážka, neboť ačkoliv sám žalobce navrhl, aby v řízení bylo pokračováno se současným nositelem jím tvrzené povinnosti, řízení bez dalšího zastavily jen z toho důvodu, že uvedený subjekt se nositelem této povinnosti nestal až po zániku dosavadní žalované, nýbrž již dříve. Taková interpretace by podle názoru dovolacího soudu kladla na žalobce nebývalé náročné úkol spočívající v tom, aby neustále zjišťoval, zda povinnost, o kterou se řízení vede, z nějakého důvodu nepřešla nebo nebyla převedena na jinou osobu (...), a aby v takovém případě neprodleně podával návrh podle § 107a o. s. ř. a přitom doufal, že soudy o jeho návrhu rozhodnou dříve, než dosavadní žalovaný ztratí způsobilost být účastníkem řízení. Přitom pro takový postup není podle přesvědčení dovolacího soudu jakýkoliv smysluplný důvod. Smysl a účel § 107 o. s. ř. spočívá v tom, aby (je-li to možné) byla odstraněna překážka v postupu řízení spočívající ve ztrátě způsobilosti dosavadního účastníka řízení. Jestliže tedy je možné učinit závěr, že právo či povinnost, o které v řízení jde, (nově) přísluší jiné osobě, která může být účastníkem řízení, pak překážka v řízení je odstraněna a smysl a účel uvedeného ustanovení je naplněn tím, že bude rozhodnuto o pokračování v řízení s takovou osobou a že bude možné rozhodnout věcně. Odvolací soud tedy nepochybil, rozhodoval-li o procesním nástupnictví podle § 107 o. s. ř., avšak za daných procesní souvislostí dospěl k nesprávnému výsledku, neboť chybně nedovodil, že existuje-li takový subjekt, jenž je nositelem povinnosti, o kterou se v předmětném řízení jedná, je nezbytné rozhodnout o jeho procesním účastenství bez ohledu na to, zda se nositelem povinnosti stal před nebo po zániku dosavadního účastníka řízení.“ Nejvyšší soud v tomto usnesení též upozornil na to, že jsou soudy ve smyslu § 243g odst. 1 části první věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 226 o. s. ř. vázány vyslovenými právními názory Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

dovolacího soudu. Z následného usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, se však ve věci podává, že žalobce postupoval dle § 107a o. s. ř., byť si byl hodnocení Nejvyššího soudu uvedeného v usnesení ze dne 18. 1. 2022, č. j. 25 Cdo 726/2021-289, nepochybně vědom, když na jeho určité pasáže v odůvodnění svého rozhodnutí odkazoval. Odvolací soud poté posledně uvedené usnesení žalobce zrušil usnesením ze dne 17. 10. 2022, č. j. 10 Co 107/2022-317, s tím, že s odkazem na závěry Nejvyššího soudu bylo v posuzovaném případě třeba o procesním nástupnictví na straně žalované rozhodnout podle § 107 o. s. ř., avšak žalobce takto ve věci dosud nepostupoval. V rámci usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 18. 1. 2023, č. j. 17 C 11/2012-330, žalobce v projednávaném případě rozhodl už ve smyslu 107 o. s. ř.

72. Zdejší soud má rovněž v kontextu této věci za to, že i zde byl závazný právní názor Nejvyššího soudu vyjádřen srozumitelně a jednoznačně, přičemž ho tak bylo třeba respektovat. Ani v této části tak však žalobce neučinil, když v rozporu s výše citovaným závěrem Nejvyššího soudu postupoval při řešení otázky procesního nástupnictví v rámci usnesení ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, podle § 107a o. s. ř., namísto Nejvyšším soudem poukazovaného § 107 o. s. ř.
73. Pokud žalobce v této části obsáhle namítl nedostatky odůvodnění předmětné výtky, soud v tomto ohledu ve stručnosti znovu upozorňuje na fakt, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu lze akceptovat nižší požadavky na formální podobu výtky, která může být ostatně udělena i „toliko“ ústně. Podstatným proto dle soudu bylo, že žalobce jako osoba, které byla výtka udělena, z jejího obsahu mohl nepochybně seznat, v čem bylo spatřováno jeho závadné jednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j.: 3 As 398/2020-73). Soud proto ani v kontextu tohoto žalobního tvrzení, resp. v části týkající se konkrétně věci vedené u Okresního soudu v Litoměřicích pod sp. zn. 17 C 11/2012, neshledal nezákonnost rozhodnutí žalované o udělení předmětné výtky.
74. Jestliže žalobce stran předmětného skutku dále namítl, že se výše uvedeného jednání nedopustil úmyslně, a to s odkazem na zmatení nejednoznačností, složitostí a neobvyklostí věci, jakož i v důsledku pracovního zatížení a stresu z množství práce, pak soud ani toto jeho tvrzení neshledal důvodným. Z odůvodnění usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, totiž zřejmým způsobem plyne, že žalobce postupoval dle § 107a o. s. ř., ačkoliv si byl závěrů Nejvyššího soudu vyslovených v usnesení ze dne 18. 1. 2022, č. j. 25 Cdo 726/2021-289, najisto vědom, neboť na jeho konkrétní pasáže výslovně poukazoval. Na základě této skutečnosti tedy nebylo možno uvážit o tom, že by žalobce jako soudce rozhodující v odkazované věci vydal dané rozhodnutí „nezaviněně“. K tomu je nutno zdůraznit, že soudce si při každém kroku, který při rozhodování činí, musí být vždy alespoň rámcově vědom toho, do jak důležitých práv a hodnot jím může zasáhnout. Ačkoliv po soudcích jistě nelze spravedlivě požadovat, aby domýšleli veškeré představitelné důsledky svého jednání, neznamená to ovšem, že by nebyli povinni svou pozornost, obezřetnost a pečlivost vynakládat v míře odpovídající povaze činěného úkonu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 28. 4. 2023, č. j. 3 As 398/2020-73).
75. V kontextu výše popsanych okolností odkazovaného případu se jeví zcela mimoběžnou i zmínka žalobce, že ve své předchozí právní praxi rozhodoval v desítkách různých případů o procesním nástupnictví v důsledku prodeje podniku, a bezvýjimečně tak činil podle § 107a o. s. ř., přičemž tedy v jistém zmatení aplikoval nepřiléhavou právní úpravu. Dle nadepsané judikatury Nejvyššího správního soudu je totiž na soudce potřeba klást vysoké nároky zejména stran jejich odborné úrovni a pečlivosti, nadto za situace, kdy jej v té které

konkrétní věci odvolací (či dovolací) soud v rámci zrušujícího rozhodnutí zaváže jasným právním názorem ve smyslu § 226 odst. 1 o. s. ř. (resp. ve spojení s § 243g odst. 1 o. s. ř.).

76. Jako zcela nepřipadnou poté soud vyhodnotil poznámku žalobce o tom, že z poukazovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu neplyne závěr, že by se rozhodnutí podle § 107a o. s. ř. neuplatnilo vůbec. Vzhledem k obsahu již dříve citované pasáže odůvodnění dotčeného usnesení Nejvyššího soudu totiž byl dle názoru zdejšího soudu pro běžně zkušeného právníka jednoznačně seznatelný závěr, že pro postup dle § 107a o. s. ř. nebyl podle přesvědčení dovolacího soudu jakýkoliv smysluplný důvod, přičemž bylo ve věci správným rozhodnout o procesním nástupnictví podle § 107 o. s. ř.
77. Uvedl-li dále žalobce, že v mezidobí (tj. od vydání usnesení Nejvyššího soudu do opětovného rozhodování žalobce) došlo ke změně skutkového stavu, když k prvnímu procesnímu nástupnictví prodejem podniku (mezi příspěvkovou organizací Městská nemocnice Litoměřice a Nemocnicí Litoměřice a.s.), o němž rozhodoval dovolací soud, přistoupilo druhé procesní nástupnictví (mezi Nemocnicí Litoměřice a.s. a Krajskou zdravotní, a. s.), jehož se rozhodnutí dovolacího soudu nijak netýkalo, pak k tomu zdejší soud konstatuje, že se žalobcem poukazovaným způsobem po vydání rozhodnutí Nejvyššího soudu nezměnily relevantní skutečnosti ve věci tak, že by se Nejvyšším soudem jasně a pochopitelně vyslovený závazný právní názor týkající se rozhodování o procesním nástupnictví, stal obsoletním. Nadto sám žalobce v odůvodnění usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 22. 3. 2022, č. j. 17 C 11/2012-307, ani nevstoupil do důkladně argumentované právní polemiky s dovolacím soudem, a nijak tedy ve smyslu už dříve odkazované judikatury Nejvyššího správního soudu nepředestřel konkurující úvahy založené na „zcela zásadní změně“ skutkových okolností projednávané věci. Ostatně, toto tvrzení žalobce v kontextu jeho dalšího postupu ve věci svědčí též o nekonzistentnosti dané žalobní argumentace, když žalobce v usnesení Okresního soudu v Litoměřicích ze dne 18. 1. 2023, č. j. 17 C 11/2012-330, již bez dalšího rozhodl právě ve smyslu 107 o. s. ř.
78. Soud pak v souvislosti s tvrzením žalobce o tom, že v nadepsaných případech nebyl žádný konkrétní závazný právní názor uveden, pouze pro úplnost a s odkazem na už dříve obsáhle popsané doplňuje, že nebylo třeba (a v praxi by nebylo ani vhodné), aby v odůvodnění rozhodnutí vyššího soudu byly výslovně označeny ty jeho části, které mají být instančně podřízeným soudem považovány za závazné. Odůvodnění rozhodnutí je obvykle komplexní argumentační celek, v němž se prolínají právní argumenty a skutkové závěry. Nezřídka je formulováno v určitých alternativách. Je-li vytvořeno v souladu s obecně uznávanými odbornými standardy psaní textů tohoto typu, nemělo by pro právního profesionála, jímž soudce je a musí být, zásadně obtížné jim porozumět. Soudce by tedy měl být schopen z textu tohoto typu vyvodit důsledky a limity pro svůj další postup v řízení (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2021, č. j. 16 Kss 6/2020-119). Dle názoru zdejšího soudu přitom ve věci nebylo pochyb o tom, že odůvodnění dotčených rozhodnutí odvolacího či dovolacího soudu, jež byla pro žalobce závazná, shora uvedenému standardu vyhovovala.
79. Nutno na tomto místě také znovu zdůraznit, že nebylo úkolem zdejšího soudu být „soudcem“ právních názorů mezi žalobcem a odvolacím či dovolacím soudem. „Institucionální pravdu“ mohl mít jen jeden z právních názorů, a to ten, který zastával soud vyššího stupně. Žalobce byl povinen tento názor respektovat a loajálně promítnout do svého rozhodnutí, neboť v projednávaném případě nebylo patrné, že by zde existovaly důvody pro zcela výjimečnou aprobaci nerespektování závazného právního názoru. Takovým důvodem jistě nemohlo být pouhé přesvědčení žalobce o tom, že právní názor odvolacího soudu Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

„nebyl dostatečně spravedlivý“ apod. Pouze pokud by se zjištění, na nichž byly vystavěny závěry vyšších soudů dalším postupem v řízení soudu prvního stupně zásadně posunuly či zpochybnil, vázanost žalobce jejich právním názorem by se právě v té míře, v jaké by takový posun či zpochybnění nastaly, rozmělnila. K ničemu takovému však v žádném z dříve odkazovaných (tj. žalobci vytčených) věcí nedošlo. Na tomto základě tedy bylo možno vyslovit, že žalobce v předmětných třech případech nerespektoval pro něj závazný právní názor vyslovený odvolacím či dovolacím soudem.

80. Závěrem zdejší soud uvádí, že jistě nelze přehlížet, že i soudce je jenom člověk, a proto stejně jako každý jiný člověk chybje. Soudce není možné vnímat jako jakési automaty na bezchybná rozhodnutí. Výklad použitelnosti § 88a zákona o soudech a soudcích proto v praxi nikdy nesmí vést k tomu, že se soudci budou bát rozhodovat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2023, č. j. 3 As 398/2020-73). I z toho důvodu je nutné trvat na výkladu, který připouští postih za pochybení při rozhodovací činnosti výtkou jen v závažných a neomluvitelných případech, což však v nyní projednávané věci dle hodnocení soudu nastalo, jak už bylo v konkrétních souvislostech vyloženo výše.
81. S ohledem na všechny shora konstatované skutečnosti tedy soud uzavírá, že neshledal důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Soud tudíž žalobu v mezích žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
82. Současně soud výrokem II. rozsudku dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalované žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 10. prosince 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu